

פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970

עבודה – בטיחות בעבודה

תוכן ענינים

8	Go	פרק א': פרשנות ותחולה	
8	Go	סימן א': פרשנות	
8	Go	הגדרות	סעיף 1
10	Go	מפעל בדרך כלל	סעיף 2
10	Go	מפעלים מפורטים	סעיף 3
11	Go	כשאר העוסקים עובדי התופש	סעיף 4
11	Go	קו או שלוחה המשמשים למפעל	סעיף 5
12	Go	מקום במפעל שאינו משמש למטרותיו	סעיף 6
12	Go	פיצול ואיחוד מפעלים	סעיף 7
12	Go	מפעל תחת כיפת השמים	סעיף 8
12	Go	חצרים של המדינה או רשות מקומית	סעיף 9
12	Go	תחולה על מפעלים דרך כלל	סעיף 11
12	Go	סימן ב': תחולה לגבי המדינה	
12	Go	הגדרה	סעיף 12
12	Go	תחולה לגבי המדינה	סעיף 13
12	Go	פטור	סעיף 14
12	Go	פרק ב': בריאות	
12	Go	סימן א': נקיון וצביעה	
12	Go	הגדרות	סעיף 15
12	Go	נקיון	סעיף 16
12	Go	פעולות ניקוי דרך כלל	סעיף 17
12	Go	סיוד קירות ותקרות וצביעתם	סעיף 18
13	Go	תקנות בדבר צביעה	סעיף 19
13	Go	פטור והוראות מיוחדות	סעיף 20
13	Go	סימן ב': צפיפות	
13	Go	צפיפות	סעיף 21
13	Go	חזקת צפיפות	סעיף 22
13	Go	תקנות לענין צפיפות	סעיף 24
13	Go	סייג לחישוב	סעיף 25
13	Go	הצגת הודעה	סעיף 26
13	Go	סימן ג': איוורור, תאורה וחום	
13	Go	איוורור	סעיף 27
13	Go	תאורה	סעיף 28
13	Go	חלונות	סעיף 29
14	Go	מידת חום	סעיף 30
14	Go	מידת חום לעבודה בשיבה	סעיף 31
14	Go	תקנות לענין איוורור, תאורה וחום	סעיף 32
14	Go	סימן ד': ניקוז רצפות	
14	Go	ניקוז רצפות	סעיף 33

14	Go	סימן ה': נוחויות	
14	Go	נוחויות	סעיף 34
14	Go	תקנות לענין נוחויות	סעיף 35
14	Go	סימן ו': השגחה רפואית	
14	Go	תקנות לענין השגחה רפואית	סעיף 36
14	Go	פרק ג': בטיחות	
14	Go	סימן א': מכונות בדרך כלל	
14	Go	חלקים הטעונים גידור	סעיף 37
15	Go	גישה למכונות כשאינן מגודרות	סעיף 38
15	Go	התקני בטיחות אוטומטיים	סעיף 39
15	Go	תקנות לענין התקני בטיחות אחרים	סעיף 40
16	Go	הסדרי בטיחות נוספים בקשר לממסרת	סעיף 41
16	Go	פטור	סעיף 42
16	Go	תקנות לענין גידור חפצים שבמכונות	סעיף 43
16	Go	מבנה הגידורים וקיומם	סעיף 44
16	Go	סימן ב': מבנה של מכונות ומסחר בהן	
16	Go	הגנה על חלקים מסויימים	סעיף 45
16	Go	מסחר במכונות וציוד	סעיף 46
16	Go	תקנות לענין מסחר במכונות וציוד	סעיף 47
16	Go	סייג לתחולה	סעיף 48
16	Go	סימן ג': בטיחות הגישה והמעבר	
16	Go	גישה למקום עבודה	סעיף 49
16	Go	הגנה מפני נפילה	סעיף 50
16	Go	מכלים לנוזלים מסוכנים	סעיף 51
17	Go	חלק חוצה ושב במכונה אוטומטית	סעיף 52
17	Go	מכונת טוויה אוטומטית	סעיף 53
17	Go	סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות	
17	Go	משטחים	סעיף 54
17	Go	מדרגות	סעיף 55
17	Go	פתחים ברצפות	סעיף 56
17	Go	סולמות	סעיף 57
17	Go	סימן ה': מעליות	
17	Go	הגדרה	סעיף 58
17	Go	מבנה	סעיף 59
17	Go	הפעלה ראשונה	סעיף 59א
17	Go	בדיקה תקופתית	סעיף 60
17	Go	איסור הפעלה	סעיף 60א
17	Go	גידרה ושערים לפיר	סעיף 61
17	Go	סגירת שערים	סעיף 62
17	Go	מניעת הילכדות	סעיף 63
18	Go	עומס עבודה	סעיף 64
18	Go	מעלית לבני אדם	סעיף 65
18	Go	מעלית ישנה	סעיף 66
18	Go	מעלית מתמדת	סעיף 67
18	Go	מעלית ללא הפעלה מיכאנית	סעיף 68
18	Go	גידור פתח שבקיר	סעיף 69
18	Go	פטור	סעיף 70
19	Go	סימן ה'1: דרגנועים	
19	Go	הגדרות	סעיף 70א

19	Go	בניית דרגנוע דרישות תקן	סעיף 70ב
19	Go	הפעלה ראשונה	סעיף 70ג
19	Go	בדיקה תקופתית	סעיף 70ד
19	Go	בדיקה אחרי שינוי מהותי או תיקון מהותי	סעיף 70ה
19	Go	חובת הצמדת תווית בדרגנוע	סעיף 70ו
19	Go	קביעת חלקים שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם	סעיף 70ז
19	Go	תקנות	סעיף 70ח
20	Go	סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה	
20	Go	תחולה והגדרות	סעיף 71
20	Go	מבנה	סעיף 72
20	Go	לוח עומסי עבודה	סעיף 73
20	Go	עומס יתר	סעיף 74
20	Go	בדיקות	סעיף 75
20	Go	שימוש ראשון	סעיף 76
20	Go	ריפוי שרשרות ואבזרים	סעיף 77
20	Go	סימן ז': מכונות הרמה	
20	Go	הגדרות	סעיף 79
21	Go	מבנה וקיום	סעיף 80
21	Go	בדיקה	סעיף 81
21	Go	מסילות	סעיף 83
21	Go	סימון עומס עבודה	סעיף 84
21	Go	עומס יתר	סעיף 85
21	Go	שימוש ראשון	סעיף 86
21	Go	עבודה במסילת עגורן עילי	סעיף 87
21	Go	סימן ח': אדים מסוכנים	
21	Go	הגדרה	סעיף 88
21	Go	תחולת הסימן	סעיף 89
21	Go	יציאה ממקום מוקף	סעיף 90
21	Go	כניסה למקום מוקף	סעיף 91
21	Go	ציוד לנשימה ולהנשמה	סעיף 92
22	Go	פטור	סעיף 93
22	Go	עבודה בתא אש	סעיף 94
22	Go	סימן ט': אבק, אדים וחמרים נפיצים ודליקים	
22	Go	הגדרה	סעיף 95
22	Go	מניעת התפוצצות	סעיף 96
22	Go	משנקים והתקנים אחרים	סעיף 97
22	Go	אדים נפיצים דליקים	סעיף 98
22	Go	חומר נפיץ או דליק	סעיף 99
22	Go	פטור	סעיף 100
22	Go	סימן י': דודי קיטור	
22	Go	אישור להתקנה	סעיף 100א
22	Go	מבנה וקיום	סעיף 101
22	Go	התקני בטיחות	סעיף 102
23	Go	כניסת אדם	סעיף 103
23	Go	בדיקה	סעיף 104
23	Go	אישור להפעלה	סעיף 105
24	Go	תנאי הפעלה	סעיף 106
24	Go	תקנות	סעיף 107
24	Go	סימן י"א: קולטי קיטור	

24	Go	מבנה וקיום	סעיף 108
24	Go	התקני בטיחות	סעיף 109
24	Go	בדיקה	סעיף 110
24	Go	אישור להפעלה	סעיף 111
25	Go	סימן י"ב: מכלי קיטור	
25	Go	הבטחת מוצא	סעיף 112
25	Go	סימן י"ג: קולטי אויר	
25	Go	מבנה וקיום	סעיף 113
25	Go	התקני בטיחות	סעיף 114
25	Go	בדיקה	סעיף 115
25	Go	אישור להפעלה	סעיף 116
25	Go	סימן י"ד: הוראות כלליות לסימנים י' עד י"ג	
25	Go	פטור	סעיף 117
26	Go	סייג לתחולה	סעיף 118
26	Go	בדיקה על ידי בודק דוודים ממשלתי	סעיף 119
26	Go	סימן י"ד 1: הוראות כלליות לענין תסקירים	
26	Go	תסקירים	סעיף 119א
26	Go	סימן ט"ו: הסדרי בטיחות לשעת דליקה	
26	Go	שילוט מימלטים	סעיף 120
26	Go	גישת למימלטים	סעיף 121
26	Go	איסור נעילת דלתות	סעיף 122
26	Go	כיוון פתיחת דלתות	סעיף 123
26	Go	פיר מעלית	סעיף 124
27	Go	אזעקה	סעיף 125
27	Go	תרגילי הימלטות	סעיף 126
27	Go	סימן ט"ז: מימלטים מדליקה	
27	Go	תקנות	סעיף 127
27	Go	התקנת מימלטים וקיוםם	סעיף 128
27	Go	צו מימלטים	סעיף 129
27	Go	בקשה לשינוי צו מימלטים	סעיף 130
28	Go	פרק ד': רווחה לעובדים	
28	Go	סימן א': מי שתיה	
28	Go	מי שתיה	סעיף 136
28	Go	מי שתיה מכלים	סעיף 137
28	Go	סימון	סעיף 138
28	Go	כוסות	סעיף 139
28	Go	סימן ב': רחצה	
28	Go	התקנת סידורי רחצה	סעיף 140
28	Go	פטור	סעיף 141
28	Go	סימן ג': שמירת בגדים	
28	Go	מלתחה	סעיף 142
28	Go	פטור	סעיף 143
28	Go	סימן ד': מקומות ישיבה	
28	Go	מושב לפנאי	סעיף 144
28	Go	מושב לעבודה	סעיף 145
28	Go	פטור	סעיף 146
28	Go	סימן ה': עזרה ראשונה	
28	Go	ארגז לעזרה ראשונה	סעיף 147
29	Go	ממונה על ארגז	סעיף 148

29	Go	פטור	סעיף 149
29	Go	סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים	
29	Go	תחולת הסימן	סעיף 150
29	Go	תקנות רווחה	סעיף 151
29	Go	בקשת עובדים להחלת תקנות	סעיף 152
29	Go	שיתוף העובדים בניהול ובהוצאות	סעיף 153
29	Go	פרק ה': הוראות מיוחדות לענין בריאות, בטיחות ורווחה	
29	Go	סימן א': אבק ואדים	
29	Go	סילוק אבק ואדים	סעיף 154
30	Go	מנוע שריפה פנימית	סעיף 155
30	Go	סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתיה	
30	Go	הגדרה	סעיף 156
30	Go	חדר שאסור לאכול בו	סעיף 157
30	Go	מקום לאכילה	סעיף 158
30	Go	תקנות	סעיף 159
30	Go	סימן ג': הגנה על עינים	
30	Go	תקנות להגנה על עינים	סעיף 160
30	Go	סימן ד': ייצור גפרורים	
30	Go	איסור ייצור בזרחן	סעיף 161
30	Go	סימן ה': לחות בתהליך טקסטיל	
30	Go	תחולה	סעיף 162
30	Go	הודעה	סעיף 163
30	Go	הוראות	סעיף 164
30	Go	סימן ו': חדרים שבקומת מרתף	
30	Go	הגדרה	סעיף 165
30	Go	חובת אישור לעבודה במרתף	סעיף 166
31	Go	סמכות לפסול מרתף ישן	סעיף 167
31	Go	החלטת בית משפט שלום	סעיף 168
31	Go	ביטול תעודה	סעיף 169
31	Go	סימן ז': מכבסות	
31	Go	ויסות חום וסילוק קיטור	סעיף 170
31	Go	סימן ח': משקל משאות	
31	Go	תקנות בדבר הרמת משקל יתר	סעיף 172
31	Go	סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות	
31	Go	תקינות בטיחות ובריאות	סעיף 173
31	Go	מקום עבודה בחזקת מפעל	סעיף 174
32	Go	פרק ו': תחולות והרחבות מיוחדות	
32	Go	סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד	
32	Go	אחריות בעל הבנין	סעיף 175
32	Go	סימן ב':	
32	Go	סימן ג': תחנות חשמל	
32	Go	הגדרות	סעיף 179
32	Go	תחולת הפקודה על תחנות חשמל וקווי חשמל	סעיף 180
33	Go	הרחבת התחולה בתקנות	סעיף 181
33	Go	סייג לתחולה	סעיף 182
33	Go	שמירת התחולה	סעיף 183
33	Go	סימן ג' 1: סדנאות במוסדות חינוך	
33	Go	תחולת הפקודה על סדנאות במוסדות חינוך	סעיף 183א
33	Go	סימן ד': מוסדות	

33	Go	תחולת הפקודה במוסד צדקה וכו'	סעיף 184
33	Go	סימן ה': נמלים	
33	Go	תחולת הפקודה בשטח נמל	סעיף 185
34	Go	תחולת הפקודה על טעינת אניות, פריקתן וציוודן בפחם	סעיף 186
34	Go	סימן ו': מחסנים	
34	Go	תחולת הפקודה על מחסנים	סעיף 187
35	Go	סימן ז': אניות	
35	Go	הגדרה	סעיף 188
35	Go	תחולת הפקודה על בניה ותיקון של אניות	סעיף 189
35	Go	סייג לתחולה	סעיף 190
35	Go	סימן ח': בניה ובניה הנדסית	
35	Go	תחולת הפקודה על בניה ובניה הנדסית	סעיף 191
36	Go	הודעה למפקח	סעיף 192
36	Go	סייג לתקנות בטיחות בבניה הנדסית	סעיף 193
36	Go	סימן ט': מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ בחצרים שאינם מפעל	
36	Go	תחולת הפקודה על מעליות, דרגנועים ומיתקני לחץ בחצרים שאינם מפעל	סעיף 194
36	Go	פרק ז': שונות	
36	Go	סימן א': פתיחת מפעל	
36	Go	הודעה על פתיחת מפעל או תפישתו	סעיף 195
37	Go	סימן ב': תקצירים ותעודות	
37	Go	הצגת תקצירים ותעודות	סעיף 196
37	Go	מסירת עותק התקנות	סעיף 197
37	Go	סימן ג': פנקס המפעל	
37	Go	פנקס המפעל	סעיף 198
37	Go	פנקס מפעל למקומות הנחשבים כמפעל	סעיף 199
38	Go	סימן ד': חובותיהם של עובדים	
38	Go	תחולה	סעיף 201
38	Go	איסור מעשה העלול לסכן	סעיף 202
38	Go	איסור לפגוע בהתקנים	סעיף 203
38	Go	חובה להשתמש בהתקנים	סעיף 204
38	Go	סימן ה': איסור ניכויים משכר	
38	Go	איסור ניכויים משכר	סעיף 205
38	Go	סימן ו': מצרכים שייבואם אסור	
38	Go	גפרורים בזרחן	סעיף 206
38	Go	מצרכים מחמרים האסורים בשימוש	סעיף 207
38	Go	מסחר במצרך שייבואו אסור	סעיף 208
38	Go	פרק ח': ביצוע	
38	Go	סמכויות מפקח	סעיף 209
38	Go	סמכות לעניינים רפואיים	סעיף 210
38	Go	נטילת דוגמאות לאנליזה	סעיף 211
39	Go	החובה להמציא אמצעים לבקורת	סעיף 212
39	Go	החובה להמציא נסח מפנקס המפעל	סעיף 213
39	Go	תעודת מינוי של מפקח	סעיף 214
39	Go	מתן תעודות	סעיף 215
39	Go	התקנת תקנות	סעיף 216
39	Go	המצאת תעודות ומשלוחן	סעיף 217
40	Go	המצאת הודעות לאדם שבמקום התופש	סעיף 218
40	Go	פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים	

40	Go	סימן א': האחראים	
40	Go	עבירות התופש או הבעל	סעיף 219
40	Go	בעל מכונה במקום התופש	סעיף 220
40	Go	העבריון למעשה	סעיף 221
40	Go	אחריות מנהל תאגיד או שותף	סעיף 222
40	Go	עבירות עובדים ואחרים	סעיף 223
40	Go	הפרה נפרדת לגבי כל עובד	סעיף 224
40	Go	סימן ב': עבירות ועונשין	
40	Go	עונש כשלא נקבע במפורש	סעיף 225
40	Go	צו לתיקונים	סעיף 226
41	Go	מסחר אסור	סעיף 227
41	Go	אי משלוח תסקיר למפקח אזורי	סעיף 228
41	Go	עריכת בדיקה או תסקיר שלא כראוי	סעיף 229
41	Go	שימוש במפעל ללא מימלטים מדליקה או בניגוד לצו מימלטים	סעיף 230
41	Go	תפישת מפעל בלא הודעה	סעיף 231
41	Go	פגיעה בתעודה מוצגת	סעיף 232
41	Go	מסחר במצרך שייבואו אסור	סעיף 233
41	Go	גילוי תוצאות אנליזה	סעיף 234
41	Go	הפרעה למפקח	סעיף 235
41	Go	זיוף ומרמה	סעיף 236
42	Go	הוראות בדבר עבירות נמשכות	סעיף 237
42	Go	סימן ג': הליכים משפטיים	
42	Go	צורת האישום	סעיף 238
42	Go	המצאה ומשלוח של הזמנה לדין וצו בית המשפט	סעיף 239
42	Go	הליכים כלפי אדם שבמקום התופש	סעיף 240
42	Go	רישום בפנקס כראיה	סעיף 241
42	Go	אדם במפעל ייראה כעובד בו	סעיף 242
42	Go	אישום העבריון למעשה ודינו	סעיף 243
43	Go	תביעה לשינוי הסכם או לחלוקת הוצאות בין בעל לתופש	סעיף 245
43	Go	פרק י': כללי	
43	Go	שמירת דינים	סעיף 246
43	Go	ביצוע	סעיף 247
43	Go	תחילה	סעיף 248
43	Go	התוספת	
43	Go	סימן א': ציוד	
43	Go	שני מדי לחות	סעיף 1
43	Go	פטור	סעיף 2
43	Go	לוח לחות וטופס לרישום	סעיף 3
43	Go	קריאת מדי לחות	סעיף 4
44	Go	הרישומים ראיה	סעיף 5
44	Go	סימן ב': הגבלת לחות	
44	Go	הגבלת לחות מלאכותית	סעיף 6
44	Go	אין להשתמש במים מזיקים	סעיף 7
44	Go	הגבלת לחות לפי שיטה מיוחדת	סעיף 8
44	Go	לוח השוואה	

פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל-1970*

פרק א': פרשנות ותחולה

סימן א': פרשנות

1. בפקודה זו –

"אדים" – עשן, גז או הבל;

"בודק דוודים מוסמך" או "בודק מוסמך", לענין סימן פלוני – מי שהמפקח הראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים לפי האמור באותו סימן;
– "בניה"

(1) עבודות הכנה והנחת יסודות לבנין, הקמת בנין, הריסתו, שינוי מבנהו, תיקונו או קיומו, לרבות חידושם של מילוי המשקים או של הקישוט וניקוי חיצוני של המבנה ולמעט בניה הנדסית;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(2) עבודות להתקנת מערכות למים, לביוב, לחשמל, להסקה או לתקשורת ועבודות כיוצא באלה, ובלבד שמבצעים אותן אגב הקמת בנין או אגב הקמתו של מבנה שהקמתו הוגדרה כבניה הנדסית;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

– "בניה הנדסית"

(1) בניה של קו או שלוחה של מסילת ברזל;

(2) בניית מספן, מבדוק, נמל, נתיב שיט פנימי, מנהרה, גשר, מכון-מים, מאגר, קו צינורות, מוביל מים, ביב או מכון ביוב, הריסתם, שינוי מבנם ותיקונם, לרבות חידושם של מילוי המשקים ושל הצבע;

(3) כל בניה אחרת שנקבעה;

"בעל", לענין חצרים – אדם המקבל אותה שעה דמי שכירות או רווחים מן החצרים, בין בזכות עצמו ובין כשלוח או כנאמן של אחר, או שהיה מקבל אילו החצרים היו מושכרים;
"דוד קיטור" – מכל סגור שבו מיוצר למטרה כלשהי קיטור תחת לחץ גדול מלחץ

* פורסמה דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] מס' 16 מיום 30.8.1970 עמ' 337 (הנ"ח מס' 13 עמ' 335).

נקבעה בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת ביום 5.8.1970 לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948. נוסח זה בא במקום הפקודה שפורסמה ע"ר 1946, תוס' 1 מס' 1472, עמ' 60; ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 208; ס"ח 382, תשכ"ג, עמ' 6.

תוקנה ס"ח תשל"ד מס' 745 מיום 23.8.1974 עמ' 136 (ה"ח תשל"ד מס' 1089 עמ' 16) – תיקון מס' 1.

ק"ת תשל"ח מס' 3810 מיום 1.2.1978 עמ' 659 – צו תשל"ח-1978.

ס"ח תשמ"א מס' 1025 מיום 26.5.1981 עמ' 274 (ה"ח תשמ"א מס' 1458 עמ' 256) – תיקון מס' 2; תחילתו ביום 1.8.1981.

ס"ח תשמ"ב מס' 1051 מיום 21.5.1982 עמ' 166 (ה"ח תשמ"ב מס' 1472 עמ' 335) – תיקון מס' 3 בסעיף 16 לחוק ארגון הפיקוח על העבודה (תיקון מס' 2), תשמ"ב-1982.

ס"ח תשמ"ד מס' 1101 מיום 30.12.1983 עמ' 34 (ה"ח תשמ"ד מס' 1652 עמ' 88) – תיקון מס' 4.

ס"ח תשמ"ט מס' 1286 מיום 29.9.1989 עמ' 114 (ה"ח תשמ"ט מס' 1940 עמ' 110) – תיקון מס' 5 בסעיף 35 לחוק הגז (בטיחות ורישוי), תשמ"ט-1989; תחילתו ביום 1.12.1989.

ס"ח תשס"ה מס' 2013 מיום 14.7.2005 עמ' 692 (ה"ח הכנסת תשס"ה מס' 76 עמ' 142) – תיקון מס' 6; תחילתו ביום 14.7.2006 ור' סעיף 8 לענין תחילה ותחולה.

ס"ח תשס"ז מס' 2109 מיום 8.8.2007 עמ' 453 (ה"ח הכנסת תשס"ז מס' 143 עמ' 140) – הוראת שעה בסעיף 11 לחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), תשס"ז-2007; תחילתה 60 ימים מיום פרסומה ותוקפה לעשר שנים מיום פרסומה (תוקנה ס"ח תשע"ב מס' 2374 מיום 2.8.2012 עמ' 592 (ה"ח הממשלה תשע"ב מס' 709 עמ' 1220) – הוראת שעה (תיקון) תשע"ב-2012).

ס"ח תשע"ד מס' 2459 מיום 15.7.2014 עמ' 600 (ה"ח הכנסת תשע"ד מס' 535 עמ' 44) – תיקון מס' 7 בחוק להחלפת המונח מעביד (תיקוני חקיקה), תשע"ד-2014.

אטמוספרי, לרבות חוסך המשמש לחימום מים המסופקים למכל כאמור ומשחן המשמש לחימום קיטור;

"חבלת גוף" – לרבות פגיעה בבריאות;

"חצרים לשכירות כוח" – (נמחקה);

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

"לחץ עבודה מותר", לענין מיתקן לחץ – הלחץ שאין לעבור עליו כפי שפורש בתעודה או בתסקיר שניתנו לפי ההוראות הקובעות שבפרק ג';

"מחצבה" – חפירה לשם כריית אבן, לרבות אבן סיד, אבן חול, אבן חול גירי או בזלת למיניהן, או לשם כריית צפחה, שחם או סלע וולקאני או מיטאמורפי אחר, קווארץ, שיש, צור, גיר, צרורות, חול, חימר או גבס, יחד עם המבנים, המיתקנים, הציוד, המכונות, מסילות הברזל, ההתקנים, המחסנים והמקומות לשפיכת פסולת השייכים לחפירה או המשמשים אותה;

"מכל קיטור" – מכל, למעט צינור לקיטור או נחשון לקיטור, הבנוי עם מוצא קבע לאטמוספירה או לחלל שבו הלחץ אינו עולה על הלחץ האטמוספרי, והוא מכל שדרכו עובר קיטור בלחץ אטמוספרי, או בלחץ הקרוב לזה, לשם חימום, הרתחה, ייבוש, אידוי או מטרה דומה;

"מיתקן לחץ" – דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אויר;

"מכונות" – לרבות התקן מיכאני ורצועת הנע;

"ממסרת" – גל, גלגל, תוף, גלגלון, מערכת גלגלונים הדוקים ורפויים, מחבר, מצמד, רצועת הנע וכל אמצעי אחר שבו נמסרת התנועה של מניע ראשי למכונה או להתקן או מתקבלת על ידי מכונה או התקן;

"מניע ראשי" – מכונה, מנוע או התקן אחר המספק כוח מיכאני הנובע מקיטור, ממים, מרוח, מחשמל, משריפת דלק או ממקור אחר;

"מסילת ברזל" – מסילת ברזל המשמשת לתעבורה ציבורית של נוסעים או של טובין או לתעבורה אחרת, לרבות מיתקנים המשמשים בקשר למסילת הברזל ולצרכיה;

"מעסיק" – לרבות חבר בני אדם, מואגד או בלתי מואגד, ונציגו החוקי של מעסיק שנפטר; לגבי חבר של אגודה שיתופית רשומה העוסק בעבודה המבוצעת על ידי אותה אגודה, יראו לענין פקודה זו את האגודה כמעסיק של החבר ואת החבר כעובד האגודה, אף-על-פי שהוא מקבל גמול עבודתו, כולו או מקצתו, על ידי השתתפות ברווחי האגודה או בהכנסתה ברוטו;

(תיקון מס' 7)
תשנ"ד-2014

"מעלית" – מיתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך ותנועתו מוגבלת על ידי מכון;

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

"מפקח", "מפקח ראשי" – מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי הענין, ו"מפקח אזורי", לענין מפעל פלוני – מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל;

(תיקון מס' 3)
תשמ"ב-1982

"נוחיות" – משתנות, בתי כסא עם אסלה להדחה, בתי כסא מעל בור, בתי כסא יבשים למיניהם ונוחיות כיוצא באלה;

"נמל" – בין טבעי ובין מלאכותי, לרבות שפך-נהר, נהר בר-ניווט, מזח ושאר מיתקנים אשר בתוכם או על ידם יכולות אניות למצוא מחסה, להטעין או לפרוק טובין או להעלות או להוריד נוסעים;

"נקבע" – נקבע על ידי השר בתקנות;

"סוג או הגדר", לענין מפעלים – לרבות תיאורה של קבוצת מפעלים לפי מקום הימצאם;

"עבודה רצופה" – עבודה הנמשכת ללא הפסקה של חצי שעה או יותר;

"עובד" – לרבות עובד עצמאי ומשתקם כהגדרתו בחוק זכויות לאנשים עם מוגבלות המועסקים כמשתקמים (הוראת שעה), התשס"ז-2007;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
הוראת שעה
תשס"ז-2007

"פנקס המפעל" – הפנקס המנוהל והמוחזק לפי הוראות סעיף 198 או סעיף 199;

"קולט אויר" – אחד מאלה:

- (1) מכל המיועד להכיל אויר דחוס והמחובר למדחס, למעט צינור או נחשון או חלק של מדחס או אבזור;
- (2) מכל קבוע המיועד להכיל אויר דחוס או גזי פליטה דחוסים והמשמש להתנעת מנוע של שריפה פנימית;
- (3) מכל קבוע או מיטלטל המשמש לריסוס צבע, לכה או חומר דומה בכוח אויר דחוס, למעט חלק של אקדח ריסוס;
- (4) מכל לשמן המופלט ממנו בכוח אויר דחוס;
- "קולט קיטור" – מכל או מיתקן המשמש להכיל קיטור בלחץ גדול מלחץ אטמוספרי, למעט דוד קיטור, מכל קיטור, צינור או נחשון לקיטור וחלק ממניע ראשי;
- "קיים" – קיים במצב יעיל, בכורש הפעלה יעיל, ובמתקן היטב, ובמקום המיועד למדרך אדם – במצב המונע החלקה;
- (תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
- "רצועת הנע" – לרבות סרט או חבל המשמשים להנעת מכונות;
- "תהליך" – לרבות השימוש בקיטור;
- "השר" – שר העבודה.
2. מפעל הוא חצרים שבהם או בגידרתם או מסביב להם עובדים בני אדם בעבודת כפיים בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינויו, תיקונו, עיטורו, גימורו, ניקיו, רחיצתו, פירוקו, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה:
- (1) פעולת המפעל היא דרך משלח-יד או לשם השתכרות;
- (2) אם מועסקים שם עובדים שכירים – יש למעסיקם זכות גישה או זכות שליטה.
- (תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 7)
תשנ"ד-2014
3. אף החצרים המנויים להלן, שבהם עובדים בני אדם בעבודת כפיים, בכלל מפעל הם, גם אם אינם כן לפי ההגדרה בסעיף 2, ואלה הם:
- (1) מקום שבו נעשית פעולה לשם מטרת נפט כמשמעותה בסעיף 44 לחוק הנפט, תשי"ב-1952;
- (2) מכרה כמשמעותו בפקודת המכרות;
- (3) מחצבה;
- (4) חצרים שבהם עוסקים באינקול, בקיפול, בגלילה, בהשלמה או באריזה של מטווה או אריג;
- (5) מספנה או מבדוק יבש, לרבות סביבתם, שבהם בונים, בונים מחדש, מתקנים, מכללים מחדש, מגמרים או מפרקים אניות או כלי שיט אחרים;
- (6) מקום שבו מבוצע קידוח מים;
- (7) מפעל-מים או מקום אחר שבהם משתמשים בכוח מיכאני לשם הספקת מים לציבור או בקשר לכך;
- (8) מפעל-ביוב או מפעל-השקיה שבהם משתמשים בכוח מיכאני וכן תחנת שאיבה המשמשת בקשר למפעל כאמור;
- (9) תחנה הידרולית לייצור כוח;
- (10) חצרים שבהם עוסקים דרך משלח-יד או לשם השתכרות –
- (א) בהדפסה בדפסות-בלט, בדפסות-אבן, בדפסות-שקע או בתהליך אחר בדומה לאלה;
- (ב) בכריכת ספרים;
- (ג) בהפקת סרטים קינמטוגרפיים;
- (11) חצרים שבהם נעשות עבודות בקשר לעיסוק אחר או למוסד ציבורי, הכל לפי הענין, כמפורט להלן:

- (א) הדפסה כאמור בפסקה (10)(א) או כריכת ספרים – בכרוך לעיסוק אחר שמנהלים אותו דרך משלח-יד או לשם השתכרות, או בכרוך למוסד ציבורי או לשירות ציבורי; (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (ב) ייצור, בניה מחדש, תיקון, החסנה, תחזוקה או ניקוי של רכב, קטרים, כלי טיס או אמצעי תחבורה אחרים – כעזר לעסק תחבורה או לעסק תעשייתי או מסחרי אחר; (תיקון מס' 2 תשמ"א-1981)
- (ג) עשייה, התאמה או תיקון של תלבושות, תפאורות או מיטלטלין אחרים – לצרכי הפקה או הצגה, דרך משלח-יד או לשם השתכרות, של סרטים קינמטוגרפיים או הצגות תיאטרוניות, למעט במה או חדר הלבשה של תיאטרון שנעשים בהם תיאומים ותיקונים באקראי בלבד;
- (ד) עשיית רשתות או תיקון – בכרוך לדיג;
- (ה) עשיית מצרכים ממכת או מעץ או תיקון – בכרוך לעיסוק אחר שמנהלים אותו דרך משלח-יד או לשם השתכרות או בכרוך למוסד ציבורי או לשירות ציבורי; (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (ו) עשיית מצרכים או הכנתם – בכרוך לבניה או בניה הנדסית, ואין הם חצרים שבהם נעשית בניה או בניה הנדסית;
- (ז) מכבסה – כעזר לעיסוק אחר או בכרוך לצרכי מוסד ציבורי, או שירות ציבורי; (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (ח) מעבדה¹; (תיקון מס' 2 תשמ"א-1981)
- (12) חצרים שבהם עוסקים, בקשר למפעל –
- (א) במיון מצרכים – כהכנה לעבודה הנעשית במפעל או בכרוך למטרותיו של מפעל;
- (ב) ברחיצתם או במילויים של בקבוקים או מכלים או בארזות מצרכים – בכרוך למטרותיו של מפעל.
- (13) חדר אוכל, חדר מנוחה או חצרים אחרים המיועדים לרווחת העובדים במפעל, ובלבד שהם בחצרי המפעל או בגידרתם או מסביב להם; (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (14) חצרים שבהם עושים פעולות תכנון, עיצוב, שרטוט, ניסוי חמרים, מוצרים ותהליכים, ניהול ומסחר וכיוצא באלה בכרוך למטרותיו של מפעל, ובלבד שהם בחצרי המפעל או בגידרתם או מסביב להם; (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (15) חצרים שבהם מבצעים מבחנים במצרכים, שלא למטרות מחקר בלבד;
- (16) בית מטבחיים או משחטת עופות;
- (17) מסעדה צמודה למפעל; לענין זה –
- (א) "מסעדה" – כל מקום שבו מכינים מאכלים לצריכה במקום;
- (ב) רשאי שר העבודה לקבוע תנאים לענין תפוסתו של מלון או לענין היקף השירות הניתן במסעדות הצמודות לו, שלפיהם יראו מסעדה הצמודה למלון כמפעל;
- (18) מכבסה ובה מכונות כביסה לשירות עצמי של הלקוחות;
- (19) בית מלאכה או מפעל השייכים לאגודה שיתופית חקלאית, אף אם פעולתם אינה דרך משלח יד או לשם השתכרות.
4. (א) במקום שבו עובד אדם ברשותו של תופש המקום או לפי הסכם עמו בעבודה שהיתה עושה את המקום למפעל אילו היה אותו אדם עובדו של התופש, יראו אותו כמפעל לענין פקודה זו.
- (ב) "תופש המקום", לענין סעיף זה – לרבות בעל המקום.
5. קו פסים או שלוחה שלו, המשמשים בקשר למפעל ולצרכיו ואינם חלק ממסילת ברזל, יראו אותם כחלק מהמפעל; היו משמשים בקשר למפעלים אחדים התפזשים בידי תופשים שונים, יראו אותם כמפעל נפרד.

כשאין העוסקים עובדי התופש (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)

קו או שלוחה המשמשים למפעל

¹ תחילת תוקף הפסקה במועד או במועדים שיקבע השר בצו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, דרך כלל או לסוגי מעבדות.

6.	מקום הנמצא בגידרתו של מפעל או מסביב לו ומשמש רק למטרה שאינה לצרכי התהליכים המבוצעים במפעל, לא יראהו כחלק מן המפעל לעניני פקודה זו, אבל אם מבחינה אחרת היה המקום בגדר מפעל יראהו כמפעל נפרד.	מקום במפעל שאינו משמש למטרותיו
7.	(א) המפקח הראשי רשאי לאשר בכתב שיראו חלק ממפעל כמפעל נפרד, ומפעלים אחדים – כמפעל אחד.	פיצול ואיחוד מפעלים
	(ב) השר רשאי להורות בתעודה לעניני פקודה זו, כולם או מקצתם, שיראו ענפים שונים או מחלקות שונות של פעולה כמפעל אחד כמפעלים נפרדים.	
8.	אין חצרים יוצאים מכלל מפעל משום כך בלבד שהם תחת כיפת השמים.	מפעל תחת כיפת השמים
9.	(א) אין חצרים השייכים למדינה או לרשות מקומית או התפזשים על ידיהן יוצאים מכלל מפעל משום כך בלבד שהפעולה בהם אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות.	חצרים של המדינה או רשות מקומית
	(ב) אין בניה ובניה הנדסית המבוצעות על ידי המדינה או רשות מקומית או בשבילן יוצאות מתחולת הפקודה משום כך בלבד שהפעולה בהן אינה דרך משלח-יד או לשם השתכרות.	
10.	(בוטל).	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
11.	הוראות פקודה זו יחולו רק על מפעלים כפי שהוגדרו בפקודה זו, זולת אם יש בה הוראה מפורשת אחרת לענין זה, אולם הן יחולו על כל המפעלים כאמור אם אין כוונה אחרת משתמעת.	תחולה על מפעלים דרך כלל
	סימן ב': תחולה לגבי המדינה	
12.	בסימן זה, "מקום הנחשב כמפעל" – חצרים או מקום שבהם או עליהם חלות הוראות פקודה זו, כולן או מקצתן, לפי הוראות סעיפים 180, 184, 185, 187, 191 או 194.	הגדרה
13.	הוראות פקודה זו, כולן או מקצתן לפי הענין, יחולו על מפעל ועל מקום הנחשב כמפעל השייכים למדינה או התפזשים על ידיה, או שבהם מבוצעות בניה או בניה הנדסית על ידי המדינה או בשבילה.	תחולה לגבי המדינה
14.	בנסיבות של שעת חירום רשאי השר בתקנות, במידה ולתקופה המפורשות בהן, לפטור מפקודה זו –	פטור
	(1) כל מפעל ומקום הנחשב כמפעל האמורים בסעיף 13 ;	
	(2) כל מפעל ומקום הנחשב כמפעל לענין עבודה הנעשית בשביל המדינה.	
	פרק ב': בריאות	
	סימן א': נקיון וצביעה	
15.	בסימן זה –	הגדרות
	"צבע" – צבע בצבע שמן או בחומר אחר שאושר לענין סימן זה בתקנות שהתקין השר, או חפה בלכה ;	
	"קירות ותקרות" – כל קיר פנימי, מחיצה, תקרה וקירוי של החדרים, וכל קיר, דופן וקירוי של המסדרונות ושל חדרי המדרגות.	
16.	(א) מפעל יוחזק במצב נקי וללא צחנה הבאה מביב, מנוחיות או ממטרד.	נקיון
	(ב) שאר הוראות סימן זה לא יפגעו בכללותה של הוראת סעיף קטן (א).	
17.	(א) יום יסולקו בשיטה נאותה לכלוך ואשפה שנצטברו על הרצפות והשולחנות של חדרי עבודה ובחדרי המדרגות ובמסדרונות.	פעולות ניקוי דרך כלל
	(ב) לפחות אחת לשבוע תנוקה הרצפה בכל חדר עבודה בשטיפה, או – אם יעיל וראוי הדבר – בטאטוא או בשיטה אחרת.	
18.	(א) קירות ותקרות יוחזקו כלהלן :	טיד קירות ותקרות וצביעתם
	(1) אם פניהם חלקים ובלתי חדירים, יש לנקותם אחת לארבעה חדשים לפחות במים חמים ובסבון או בחומר ניקוי מתאים אחר ;	

(2) אם מחזיקים אותם צבועים, יש לנקותם אחת לארבעה עשר חדשים לפחות במים חמים ובסבון או בחומר ניקוי מתאים אחר, ויש לחזור ולצבועם אחת לשבע שנים לפחות;

(3) קירות ותקרות אחרים יהיו מסויידים, ויש לחזור ולסיידם אחת לארבעה עשר חדשים לפחות.

(ב) מפקח אזורי רשאי לאשר שיטת ניקוי אחרת במקום השיטה האמורה בפסקאות (1) ו-(2) של סעיף קטן (א).

(ג) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מפעל שבו עובדים פחות מעשרה בני-אדם ואין משתמשים בכוח מיכאני, אלא אם המפקח האזורי דרש זאת.

19. לענין סעיף 18(א)(2) רשאי השר בתקנות לקבוע לצביעה מחדש תקופות קצרות משבע שנים ובלבד שלא יהיו קצרות מארבעה עשר חדשים. תקנות בדבר צביעה

20. נראה למפקח אזורי שבמפעל פלוני או בחלק ממנו אין החזקתו במצב נקי מצריכה קיומן של הוראות סימן זה, או שמפאת נסיבות מיוחדות אין ההוראות האמורות מתאימות או מספיקות להחזקתו במצב נקי, רשאי הוא, אם ראה למתאים, להורות בתעודה שההוראות לא יחולו על אותו מפעל או חלק ממנו, או שיחולו בשינויים שנקבעו בתעודה האמורה. פטור והוראות

סימן ב': צפיפות

21. (א) מפעל, שעה שנעשית בו עבודה, לא תהיה בו צפיפות במידה העלולה לגרום לפגיעה בבריאותם של העובדים בו. צפיפות

(ב) שאר הוראות סימן זה לא יפגעו בכללותה של הוראת סעיף קטן (א).

22. יראו שיש במפעל צפיפות במידה האמורה בסעיף 21 אם מספר העובדים בזמן אחד בחדר עבודה הוא כדי כך שנפח החלל העולה לכל עובד באותו חדר הוא פחות מאחד עשר מטרים מעוקבים ובמפעל או בחלק ממנו שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1974 – מאחד עשר וחצי מטרים מעוקבים. חזקת צפיפות (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

23. נוכח המפקח הראשי כי מנסיבות מיוחדות שבהם מתנהלת העבודה בחדר עבודה אין זה מתאים או נחוץ להחיל על אותו חדר את הוראת סעיף 22, רשאי הוא בתעודה לפטור אותו חדר ממנה בתנאים שיפורשו בתעודה האמורה. פטור

24. השר רשאי בתקנות להורות על הגדלת נפח החלל לעובד שיש ליתן לפי סעיף 22; תקנות כאמור יכול שיותקנו לסוג או הגדר של מפעל או חלק ממפעל או לתהליך. תקנות לענין צפיפות

25. בחישוב נפח החלל לענין סימן זה לא יבוא בחשבון החלל שהוא יותר מ-4.25 מטרים מעל הרצפה ובמפעל או בחלק ממנו שלא היה קיים ביום תחילתו של חוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה, תשל"ד-1974 – משלושה מטרים מעל הרצפה. ואם בחדר יש יציע יראו את היציע כאילו הוא חדר לחוד. סייג לחישוב (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

26. על פי דרישת המפקח האזורי, תוצג בחדר העבודה הודעה על מספר בני האדם שמותר להעסיקם באותו חדר בהתאם להוראות סימן זה. הצגת הודעה (תיקון מס' 7) תשל"ד-2014

סימן ג': איורור, תאורה וחום

27. אמצעים יעילים ונאותים יינקטו כדי להשיג ולקיים, על ידי מחזור אויר צח, אוורור מספיק בכל חדר עבודה, וכדי ליטול, במידה שהדבר מעשי, נזקם של אדים, אבק וזוהמה אחרת העלולים להזיק לבריאות והמתהווים תוך כדי תהליך או עבודה המבוצעים במפעל. איורור

28. אמצעים יעילים יינקטו כדי להשיג ולקיים תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית, בכל חלק ממפעל שבני אדם עובדים בו. תאורה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

29. חלונות וצוהרים מזוגגים המשמשים לתאורה בחדר עבודה יהיו, במידה שהדבר מעשי, מוחזקים במצב נקי מבית ומחוץ וללא הפרעה לחדירת אור, אך אין הוראה זו באה למנוע בעד חלונות

מידת חום	סיודם או הצלם של חלונות וצוהרים לשם הגנה מפני חום או אור חזק. 30. אמצעים יעילים יינקטו כדי להשיג ולקיים מידת חום סבירה בכל חדר עבודה, אך אין להשתמש בשיטה הגורמת לפליטת אדים לתוך האוויר בחדר, שיש בהם לפי מהותם וכמותם לגרום פגיעה לעובדים בחדר או להטרידם.
מידת חום לעבודה בישיבה	31. בחדר עבודה שבו העבודה בחלק ניכר נעשית בישיבה ואינה דורשת מאמץ גופני ממשי, לא יראו מידת חום של פחות מ-16 מעלות צלסיוס, לאחר השעה הראשונה, כמידת חום סבירה כל זמן שעובדים, ולפי דרישת המפקח האזורי יותקן ויקויים בו מדחום במצב מתאים.
תקנות לענין איזורור, תאורה וחום	32. (א) השר רשאי בתקנות לקבוע תקן – (1) לאיזורור מספיק למפעלים; (2) לתאורה מספיקה למפעלים או לתהליך; (3) למידת חום סבירה למפעלים, והתקן יכול, בין השאר, לשנות את הוראות סעיף 31 בענין מידת החום, לאסור כל שיטה של הסקה אם לדעתו השיטה עלולה לפגוע בעובדים, ולהורות על התקנת מדי-חום וקיומם במקומות ובמצבים שיקבע. (ב) תקנות למפעלים לפי סעיף זה יכול שיהיו כלליות או לסוג או הגדר פלוני של מפעלים או חלקיהם. (ג) תקנות לפי סעיף זה, שיוחדו למפעלים שעיקר עיסוקם ייצור, מילוי, החסנה, הולכה, הובלה או שיווק של גז יותקנו לאחר התייעצות עם שר האנרגיה והתשתית.
(תיקון מס' 5) תשנ"ט-1989	סימן ד': ניקוז רצפות 33. היה תהליך גורם להרטבת הרצפה עד כדי כך שאפשר לנקז את הנוזלים, יינקטו ויקוימו אמצעים יעילים לניקוזם.
ניקוז רצפות	סימן ה': נוחויות 34. (א) יש להתקין נוחויות מספיקות ונאותות בשביל העובדים במפעל, לקיימן ולהחזיקן במצב נקי ולנקוט אמצעים יעילים לתאורתן. (ב) אם במפעל עובדים או עתידים לעבוד גברים ונשים יותקנו נוחויות נפרדות לכל מין, זולת אם עובדים בו רק בני משפחה אחת הגרים שם.
תקנות לענין נוחויות	35. השר רשאי בתקנות לקבוע מה הן נוחויות מתאימות ומספיקות למפעלים או לסוג או הגדר של מפעלים.
תקנות לענין השגחה רפואית	סימן ו': השגחה רפואית 36. (א) השר רשאי לחייב בתקנות קיום סידורים סבירים שיפורטו בהן לשם השגחה רפואית על עובדים או על סוג עובדים במפעל או בסוג או הגדר פלוני של מפעלים אם נראה לו שנתקיימה אחת מאלה: (1) אירעו או יש חשש סביר שיאירעו מקרי מחלה שיש ליחסם לעבודה, לחמרים או לתהליך שבמפעל; (2) מחמת שינוי בתהליך או בחמרים המשמשים בו עשויה להתהוות סכנת פגיעה בבריאותם של עובדים באותו תהליך; (3) מחמת הנהגת תהליך חדש או הכנסת חומר חדש לשימוש בתהליך פלוני עשויה להתהוות סכנת פגיעה בבריאותם של עובדים באותם תהליכים. (ב) תקנות לפי סעיף זה לא יחייבו טיפול רפואי שאינו בגדר עזרה ראשונה או טיפול מונע.
חלקים הטעונים גידור	פרק ג': בטיחות סימן א': מכונות בדרך כלל 37. כל אחד מחלקים אלה יגודר לבטח:

- (1) במנועים חשמליים, בגנרטורים חשמליים ובממירים סיבוביים – כל חלק שלהם וכל גלגל תנופה המחובר אליהם במישרין;
- (2) בכל מניע ראשי, חוץ ממניעים ראשיים כאמור בפסקה (1) – כל חלק נע שלו וכל גלגל תנופה המחובר אליו במישרין, בין שהמניע הראשי או גלגל התנופה נמצאים בבית מכונות ובין אם לאו;
- (3) בממסרת – כל חלק שלה;
- (4) במכונות שאינן מניע ראשי או ממסרת – כל חלק מסוכן שבהן;
- (5) במחרטה – כל חלק של מוט-גלם הבולט מעבר לראש המחרטה;
- (6) בגלגל מים או בטורבינה המונעת במים – התעלה העליונה והתעלה התחתונה;

(7) בכל מנוע, מיתקן או ציוד אחר האמורים בפסקאות (1) עד (6) שהם מוצרי המפעל, בין שהם מיועדים לשיווק ובין שהם מיועדים לשימוש במפעל, כשהם מופעלים לשם התאמה, הרצה, ניסוי או הצגה – כל חלק שלהם הטעון גידור בהתאם לפסקאות (1) עד (6), לפי הענין;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

זולת אם הוא חלק מן האמורים בפסקאות (1), (3), (4), (5) או (7) והוא הוצב או נבנה כך שיש בו אותה מידת בטיחות לכל העובד בחצרים כאילו גודר לבטח.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

38. (א) כשבאים לקבוע, לענין סעיף 37, אם חלק הטעון גידור הוצב או נבנה כך שיש בו אותה מידת בטיחות לכל העובד בחצרים כאילו גודר לבטח, לא יבוא בחשבון אדם כשיר המבצע פעולה במכונות שבתנועה, או פעולה בממסרת שבתנועה, בתנאים אלה:

גישה למכונות
כשאין מגודרות
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(1) הוא לבוש סרביל עשוי חתיכה אחת, הדוק לגוף ובמצב תקין, רכוס באמצעי שאינו מניח קצוות חשופים ורפויים ובלי כיסים חיצוניים חוץ מכיס אחורי; תנאי זה לא יחול על מכוונן מכונת כלים או מכונאי מיומן אחר המועסק בכיווןן מכונה שמתפקידו לכווננה;

(2) כל סולם המשמש בביצוע הפעולה קבוע לבטח, קשור לבטח או מוחזק היטב בידי אדם אחר.

(ב) בסעיף זה –

”אדם כשיר” – גבר שהגיע לגיל שמונה עשרה ונתמלאו בו שתי אלה:

- (1) הוא נתמנה על ידי תופש המפעל, מינוי בכתב שצורף לפנקס המפעל, לבצע פעולות במכונות שבתנועה ופעולות בממסרת שבתנועה, כולן או מקצתן, כפי שפורש בכתב המינוי, וקיבל מאת התופש עותק של כתב המינוי בחתימת ידו;
- (2) הוא הוכשר במידה מספקת לעבודה הכרוכה בכל פעולה שהוסמך במינויו לבצע, ומכיר את הסכנות הכרוכות במכונות שבתנועה ובממסרת שבתנועה הנובעות מפעולה כאמור;

”פעולה במכונות שבתנועה” – בדיקת חלק של מכונות, או סיכה או כיווןן שנתגלה בהם צורך מידי תוך כדי הבדיקה, שצריך לבצעם כשהחלק בתנועה;

”פעולה בממסרת שבתנועה” – סיכה בממסרת המשמשת בתהליך רצוף, או הרכבה או העברה של רצועת הנע שבממסרת כאמור, אם אישר המפקח הראשי בתעודה למפעל, שנחה דעתו כי מחמת רציפות התהליך עשויה עצירת הממסרת לפגוע קשה בביצוע התהליך, והפעולה נעשית בשיטה ובנסיבות שנקבעו בתעודה האמורה ובהתאם לתנאים שפורשו בה.

39. חלק מסוכן במכונות כאמור בסעיף 37 (4) שמחמת מהות הפעולה אין להשיג את בטיחותו באמצעות מגן קבוע, יראו כאילו נתמלאו דרישות סעיף 37 אם הותקן התקן המונע באופן אוטומטי את המפעיל מלבוא במגע עם אותו חלק.

התקני בטיחות
אוטומטיים

40. (א) שוכנע השר כי למכונות מסוג פלוני ניתן להשיג התקן בטיחות מטיפוס או מהגדר פלוני המתאים לשימוש עם אותן מכונות והמונע חשיפתו של חלק מסוכן בהן כשהן בתנועה, או העוצר מכונה מיד במקרה של סכנה – רשאי הוא בתקנות להורות שיותקן התקן כאמור לשימוש עם מכונות מן הסוג שיפורש בתקנות.

תקנות לענין התקני
בטיחות אחרים

(ב) במשפט על הפרת הוראה לפי סעיף זה תהא זו הגנה מספקת אם יוכח שהתקן אחר, יעיל לפחות באותה מידה, היה בשימוש עם המכונות שבהן אירעה ההפרה.

41. (א) בכל חדר או מקום שנעשית בהם עבודה יש לספק ולקיים התקנים יעילים שבהם אפשר לנתק מיד את הכוח מן הממסרת שבחדר או במקום.

הסדרי בטיחות
נוספים בקשר

(ב) יש לספק ולקיים מכשיר עיתוק נאות או התקן מיכאני יעיל אחר ולהשתמש בו כדי להעביר רצועת הנע בין גלגלונים שהם חלק ממסרת מהדוק לרפוי או להיפך, והוא יהיה עשוי, מושם ומקויים באופן המונע את רצועת ההנע מלזחול בחזרה אל הגלגלון ההדוק.

(ג) רצועת הנע, כשאין משתמשים בה, לא תהא נחה או נעה על גל סובב שהוא ממסרת.

42. שוכנע השר שבגלל נסיבות מיוחדות אין צורך, או אין זה מעשי, למלא דרישה מדרישות סעיף 41, רשאי הוא להורות שאותה דרישה לא תחול באותן נסיבות.

פטור

43. השר רשאי להתקין, לענין מכונה פלונית או תהליך פלוני שמכונה משמשת לו, תקנות הדורשות לגדר חמרים או חפצים שהם מסוכנים שעה שהם בתנועה במכונה.

תקנות לענין גידור
חפצים שבמכונות

44. כל גידור או התקן בטיחות אחר שהותקנו בהתאם להוראות הקודמות של סימן זה יהיו בנויים מבנה של ממש, יקויימו תמיד ויוחזקו במקומם כל עוד החלקים הטעונים גידור או התקן בטיחות אחר נמצאים בתנועה או בשימוש, זולת אם יש הכרח שיהיו חשופים לבדיקה, או לסיכה או לכיוונון שנתגלה בהם צורך מידי תוך כדי הבדיקה, ונתמלאו כל הדרישות של סעיף 38.

מבנה הגידורים
ויקויימו

סימן ב': מבנה של מכונות ומסחר בהן

45. במכונה המיועדת להפעלה בכוח מיכאני –

הגנה על חלקים
מסויימים

(1) כל בורג הידוק, לולב או יתד של כל גל סובב, כוש, גלגל או סכבת שיניים יהיו משוקעים, מסוככים או מוגנים באופן יעיל אחר כדי למנוע סכנה;

(2) כל תשלובת של גלגלי שיניים או של גלגלי חיכוך, שאינה דורשת כיוונון תדיר שעה שהיא בתנועה, תהא מסוככת מכל צד, זולת אם הוצבה כך שיש בה אותה מידה של בטיחות כאילו היתה מסוככת מכל צד.

46. מכונה המיועדת להפעלה בכוח מיכאני ואינה ממלאה אחרי דרישות סעיף 45, לא ימכרנה אדם ולא ישכירנה לשימוש במפעל בישראל ובחזקת סוכן של מוכר או משכיר לא יגרום ולא יביא אדם למכירתה או להשכרתה לשימוש במפעל בישראל.

מסחר במכונות וציוד

47. השר רשאי להרחיב את הוראות סעיף 46 על מכונות, מיתקנים או ציוד שאינם ממלאים אחרי דרישות של פקודה זו או של תקנה שהותקנה לפיה, הכל כפי שיפרש בתקנות; תקנות לפי סעיף זה יכול שיתייחסו למכונות, למיתקנים או לציוד בתהליך מפורש.

תקנות לענין מסחר
במכונות וציוד

48. הוראות סימן זה לא יחולו על מכונה שהוחל בבנייתה לפני כ"ז בשבט תש"ו (29 בינואר 1946) ותקנות לפי סעיף 47 לא יחולו על מכונות, מיתקנים או ציוד שהוחל בבנייתם לפני התקנתן.

סייג לתחולה

סימן ג': בטיחות הגישה והמעבר

49. אמצעי גישה בטוחים לכל מקום שאדם צריך לעבוד בו אי-פעם יותקנו ויקויימו ככל שהדבר מעשי במידה סבירה; בלי לגרוע מכלליות הוראה זו –

גישה למקום עבודה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(1) בחדר עבודה יותקנו ויקויימו מעברים נאותים;

(2) המעברים בחדרי העבודה ויתר המעברים והמדרגות בבנין יהיו ללא הפרעה של חמרים, חפצים, ציוד או כלים;

(3) המקום שבו מבצע העובד את עבודתו יותקן ויקויימו במצב בטוח.

50. היה אדם צריך לעבוד במקום שממנו הוא עלול ליפול יותר משני מטרים, ואין המקום מאפשר אחיזה רגל בטוחה, ולפי הצורך – אחיזה יד בטוחה, יותקנו – ככל שהדבר מעשי במידה סבירה – אמצעים לבטיחותו על ידי גידור או באופן אחר.

הגנה מפני נפילה

51. (א) כל מכל קבוע, בור, עוקה או מבנה ששפתם נמצאת פחות ממטר אחד מעל לקרקע או

מכלים לנוזלים
מסוכנים

לדוכן הסמוכים אליהם והם מכילים נוזל כוזה מאפל או ארסי, יכוסו לבטח או יגודרו לבטח לפחות עד אותו גובה; ואם מחמת מהות הפעולה אין זה מעשי לעשות כן, ייעשה כל האפשר מבחינה מעשית, על ידי כיסוי או גידור או אמצעי אחר, כדי למנוע נפילת אדם לתוך המכל, הבור, העוקה או המבנה.

(ב) המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף זה כל מכל, בור, עוקה או מבנה אם שוכנע שלגביהם דרישות אלה אינן נחוצות או אינן מתאימות.

52. היה חלק חוצה-ושב שבמכונה אוטומטית, או כל חומר הנישא עליו, נע בתוך מרחב שאדם עשוי לעבור בו אגב עבודתו או בנסיבות אחרות, לא יניחו שאותו חלק או חומר יגיע בתנועתו חוצה או פנימה עד נקודה המרוחקת פחות מחמישים סנטימטרים ממבנה קבוע שאיננו חלק מהמכונה.

חלק חוצה-ושב
במכונה אוטומטית

53. בקשר למכונת טוויה בעלת מרכב אוטומטי יש לנקוט כל אמצעי מעשי, על ידי הוראות לאדם האחראי על המכונה ובאופן אחר, כדי להבטיח ששום עובד לא יימצא במרחב שבין החלק החוצה-ושב של המכונה לבין חלק קבוע של המכונה אשר אליו נע החלק החוצה בדרכו פנימה, אלא אם נעצרה המכונה כשהחלק החוצה נמצא במהלך החוצה.

מכונת טוויה
אוטומטית

סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות

54. כל רצפה, דרגה, מדרגות, מסדרון ומדרכת מעבר יהיו ממבנה טוב ויקויימו כראוי.

משטחים

55. (א) למדרגות שהן בבנין או משמשות ליציאה מבנין יותקן ויקויים מעקה של ממש למשען יד.

מדרגות

(ב) במדרגות שהן פתוחות לצד אחד יהיה המעקה כאמור לאותו צד; אם הן פתוחות לשני צדדיהן, או שמחמת המבנה שלהן או מצב המשטח של השלבים או מחמת נסיבות מיוחדות אחרות, עלולות הן במיוחד לגרום לתאונות, יותקן להן ויקויים מעקה כאמור לשני צדדיהן.

(ג) צד פתוח של מדרגות יוגן גם על ידי שיתקן ויקויים פס תחתון או אמצעי יעיל אחר.

56. כל פתח שברצפה יגודר לבטח; הוראה זו לא תחול במידה שמחמת מהות הפעולה אין הגידור מעשי.

פתחים ברצפות

57. כל סולם יהיה ממבנה טוב ויקויים כראוי.

סולמות

סימן ה': מעליות

58. בסימן זה, חוץ מסעיף 65(2), "תא" – לרבות דוכן.

הגדרה

59. מעלית תהיה ממבנה מיכאני טוב, מחומר בריא ומחוזק מספיק, ותקויים כראוי, יחד עם כל השערים, ההתקנים המשולבים ושאר ההתקנים הנדרשים לפי סימן זה.

מבנה

59א. לא תוכנס לשימוש מעלית חדשה אלא אם נוסתה ונבדקה ביסודיות בידי בודק מוסמך ונתקבל תסקיר ובו מפורש עומס העבודה הבטוח שלה.

הפעלה ראשונה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

60. לא ישתמשו במעלית אלא אם נבדקה בדיקה יסודית בידי בודק מוסמך תוך ששת החדשים שקדמו לשימוש ונתקבל תסקיר על תוצאות הבדיקה.

בדיקה תקופתית
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

60א. נמצא על פי תסקיר כאמור בסעיפים 59א או 60 פגם שבגללו אין המעלית ראויה לשימוש, לא תופעל המעלית עד לתיקונו.

איסור הפעלה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

61. פיר מעלית יוגן באופן יעיל על ידי גידרה של ממש, שהותקנו לה שערים ויש בה כדי למנוע אדם בשעה שהשערים סגורים מליפול לתוך הפיר או מלכוא במגע עם כל חלק נע של המעלית.

גידרה ושערים לפיר

62. כל שער כאמור בסעיף 61 יצוייד בהתקנים משולבים יעילים או בהתקנים יעילים אחרים, כדי להבטיח שהשער לא יוכל להיפתח אלא בשעה שהתא הוא ברובד ואי אפשר יהיה להניע אותו מהרובד אלא אם ייסגר השער.

סגירת שערים

63. מעלית וגידרה כאמור בסעיף 61 ייבנו כך שטובין או אדם הנישאים בתא לא יוכלו הם או כל חלק מהם להילכד בין חלק של המעלית לבין מבנה, או בין משקולת הנגד לבין חלק נע אחר

מניעת הילכדות

של המעלית.	עומס עבודה
64. על מעלית יסומן באופן בולט עומס העבודה המקסימלי שאפשר לשאת בה לבטח ולא ישאו בה מטען שמשקלו עולה על אותו עומס.	
65. על מעלית המשמשת לנשיאת בני אדם, בין יחד עם טובין ובין בלעדיהם, יחולו דרישות נוספות אלה:	מעלית לבני-אדם
(1) התקנים אוטומטיים יעילים יותקנו ויקויימו כדי למנוע שהתא יעבור את היעד; (2) כל תא יצויד בשער בכל צד שממנו יש גישה לרובד, ולכל שער כאמור יותקנו התקנים יעילים כדי להבטיח שבשעה שאנשים או טובין נמצאים בתא אי אפשר יהיה להעלות או להוריד את התא אלא אם השער סגור, ושהתא יחנה בעת שייפתח השער; (3) אם התא תלוי בכבל, יהיו לפחות שני כבלים מחוברים בנפרד לתא באופן שכל כבל ואבזריו יהיה בכוחם לשאת את כל משקל התא יחד עם עומס העבודה המקסימלי של המעלית, והתקנים יעילים יותקנו ויקויימו להחזיק את התא יחד עם עומס העבודה המקסימלי האמור למקרה שינותקו הכבלים או אבזריהם; בפסקה זו, "כבלים" – לרבות שרשרות.	
66. (א) במעלית שהוחל בבנייתה או בבנייתה מחדש לפני כ"ז בשבט תש"ו (29 בינואר 1946)	מעלית ישנה (תיקון מס' 2) תשמ"א-1981
(1) אם מבחינה מעשית סבירה אין לציידה בהתקנים כאמור בסעיף 62, יהא די בסידורים אשר יבטיחו את המטרות האמורות בסעיף 62 ככל שהדבר ניתן מבחינה מעשית סבירה, ובכל אופן יוחזק השער סגור ומהודק זולת אם התא בתנוחה ליד הרובד; (2) אם היא מעלית לבני אדם ואין דרך מעשית סבירה להתקין לה התקנים כאמור בסעיף 65(2), יהא די בסידורים אשר יבטיחו את המטרות האמורות בסעיף 65(2) ככל שהדבר ניתן מבחינה מעשית סבירה, ובכל אופן יוחזק השער סגור ומהודק זולת אם התא בתנוחה או ריק; (3) הוראות סעיף 65(3) לא יחולו.	
(ב) תחולתו של סעיף קטן (א) היא עד יום ט' בתמוז תשמ"ב (30 ביוני 1982). (ג) השר ימנה ועדה מקצועית (בסעיף זה – הועדה) שחבריה יהיו מפקח והוא היושב ראש, מהנדס בעל ידע בבניית מעליות ותחזוקתן, ואיש ציבור.	(תיקון מס' 2) תשמ"א-1981 (תיקון מס' 2) תשמ"א-1981
(ד) הועדה רשאית, על-פי בקשה של אחראי לגבי מעלית מכוח סימן א' של פרק ט', שהוגשה לפחות ששה חדשים לפני המועד האמור בסעיף קטן (ב), להאריך לגבי המעלית את תחולת סעיף קטן (א) מעבר למועד האמור בסעיף קטן (ב), אם אין לדעתה בהמשך התחולה משום סיכון בלתי סביר למשתמשים במעלית; הועדה רשאית ליתן את ההארכה אף לזמן קצוב ולהתנות בתנאים את מתן ההארכה או את המשך תקפה.	
(ה) הועדה רשאית, מנימוקים מיוחדים, לדון בבקשה כאמור בסעיף קטן (ד) שהוגשה לאחר המועד האמור.	(תיקון מס' 2) תשמ"א-1981
(ו) השר, בהתייעצות עם שר המשפטים, רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין בועדה.	
67. על מעלית מתמדת לא יחולו הוראות סעיפים 61 עד 66, ובסעיף 60(א) במקום "ששה חדשים" קרי "שנים עשר חדשים".	(תיקון מס' 2) תשמ"א-1981 מעלית מתמדת
68. על מעלית שאינה מופעלת בכוח מיכאני לא יחולו הוראות סעיפים 62, 65 ו-66, וכל שער שהותקן לפי סעיף 61 יוחזק סגור ומהודק, זולת כשהתא בתנוחה ליד השער, ובסעיף 60(א) במקום "ששה חדשים" קרי "שנים עשר חדשים".	
69. פתח שבקיר, המשמש להעלאה או להורדה של טובין או חמרים, בין בכוח מיכאני ובין באופן אחר, יגודר לבטח ויצויד במאחזים משני צדיו; הגידור יוחזק במקומו, חוץ משעה שמעלים או מורידים טובין או חמרים, ויקויימו כראוי.	מעלית ללא הפעלה מיכאנית
70. היה המפקח הראשי סבור כי לגבי מיתקן פלוני, או לגבי סוג של המיתקנים האמורים	

גידור פתח שבקיר

בסימן זה, אין זה מעשי או סביר לקיים הוראה מהוראותיו, רשאי הוא לפטור ממנה בתנאים שייראו לו; פטור לפי סעיף זה לגבי מיתקן פלוני יהיה בתעודה, ולגבי סוג של מיתקנים יפורסם ברשומות.

סימן ה' 1: דרגנועים²

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70א. בסימן זה –

הגדרות
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

"דרגנוע" – מדרגות ממונעות במערכת סגורה, המיועדות להעלאה או להורדה של בני

אדם;

"חלק שבטיחות הדרגנוע תלויה בו" – כל אחד מאלה:

(1) חלק כמשמעותו בסעיף 70ז;

(2) חלק אחר שבדרך מוסמך קבע, לגבי דרגנוע מסוים, שבטיחות הדרגנוע תלויה בו;

"עומס עבודה בטוח" – עומס העבודה המרכיב שנקבע בהוראות היצרן, או עומס עבודה מרכיב שקבע השר בתקנות;

"שינוי מהותי" – שינוי במבנה הדרגנוע או במערכת הפיקוד שלו, לרבות הוספה או תיקון של חלק שבטיחות הדרגנוע תלויה בו, שכתוצאה ממנו יש סטיה מהתכנון המקורי;

"תיקון מהותי", לענין חלק שבטיחות הדרגנוע תלויה בו – שיפוץ או החלפה של החלק בדרך של השבחה או החלפה של חלקים בלויים או פגומים לרבות ריתוך החלק, ולמעט החלפת חלק בלוי או פגום בחלק זהה חדש;

"תקן" – תקן ישראלי רשמי או תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג-1953, ובהעדר תקן כאמור, תקן אירופי EN 115 או תקן בין-לאומי אחר שהמפקח הראשי הכריז עליו בהודעה שפורסמה ברשומות ושהופקד לעיון במוסד לבטיחות ולגיהות כמשמעותו בחוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954.

70ב.³ לא ייבנה דרגנוע אלא אם כן הוא תואם דרישות תקן.

בניית דרגנוע –
דרישות תקן
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ג. לא יופעל דרגנוע לראשונה אלא אם כן בודק מוסמך אישר את הפעלתו לאחר שבדק את הדרגנוע בדיקה יסודית, ומסר תסקיר לפי הוראות סעיף 119א, שבו מפורש עומס העבודה הבטוח של הדרגנוע.

הפעלה ראשונה
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ד. לא יופעל דרגנוע אלא אם כן נבדק בדיקה יסודית, בידי בודק מוסמך בתוך שנים עשר החודשים שקדמו להפעלה, והוא אישר, בתסקיר שמסר לפי הוראות סעיף 119א, את הפעלתו.

בדיקה תקופתית
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ה. לא יופעל דרגנוע אשר בוצע בו שינוי מהותי או תיקון מהותי, אלא אם כן נבדק ואושר כאמור בסעיף 70ד.

בדיקה אחרי שינוי מהותי או תיקון מהותי
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ו. בודק מוסמך יצייד בדרגנוע תווית בדבר הבדירה ומועדה; השר רשאי לקבוע את צורת התווית, הפרטים שייקבעו בה ומיקומה.

חובת הצמדת תווית בדרגנוע
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ז. המפקח הראשי יקבע חלקים בדרגנוע שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם ויפרסם על כך הודעה ברשומות.⁴

קביעת חלקים שבטיחות הדרגנוע תלויה בהם
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

70ח. השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מבנה הדרגנוע, דרכי הבדיקה והאישור של

תקנות
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

² סעיף 70ב ייכנס לתוקף ביום 14.7.2007; ר' סעיף 8 לתיקון מס' 6, תשס"ה-2005.

³ הסעיף ייכנס לתוקף ביום 14.7.2007.

⁴ ר' "פ תשס"ו מס' 5542 מיום 19.6.2006 עמ' 3800.

הדרגנוע, דרכי השימוש בדרגנוע ותחזוקתו, והכל בכפוף לתקן.

סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה

71. (א) הוראות סימן זה יחולו לענין כל שרשרת, חבל או אבזר הרמה המשמשים להעלאה או להורדה של בני אדם, טובין או חמרים.

תחולה והגדרות

(ב) לענין סימן זה –

"אבזר הרמה" – התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב, אונקל, סגיר, סביבול, מנעול סבב, עין הרמה משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חמרים או ציוד, דלי מלקחיים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה, ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה;

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

"חבל" – לרבות כבל.

72. אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה אלא אם הם ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי.

מבנה

73. (א) במחסן שבו מחזיקים את השרשרת, החבלים או אבזרי ההרמה ובמקומות בולטים שבמפעל יוצג לוח בו רשום עומס העבודה הבטוח של כל סוג ומידה של שרשרת, חבל או אבזר הרמה שבשימוש, ולגבי מענב רב-ענפי – לוח עומסי העבודה הבטוחים לזוויות השונות של הענפים.

לוח עומסי עבודה

(ב) אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה שאין לגביהם רישום בלוח כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי אבזרי הרמה שעומסי העבודה הבטוחים שלהם, כאמור, מסומנים עליהם באופן ברור.

74. אין להשתמש בשרשרת, בחבל או באבזר הרמה בשביל מטען שמשקלו עולה על עומס העבודה הבטוח שלהם הרשום או המסומן כאמור בסעיף 73.

עומס יתר

75. כל השרשרות, החבלים ואבזרי ההרמה שבשימוש ייבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך לפחות אחת לששה חדשים, או לתקופות ארוכות יותר כפי שנקבע.

בדיקות

76. השרשרות, החבלים ואבזרי ההרמה – זולת חבלי-סיבים או מענבי חבל-סיבים – לא יוכנסו לשימוש במפעל אלא אם נוסו ונבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך, ונתקבל התסקיר, המפרש את עומס העבודה הבטוח והחתום על ידי הבודק המוסמך שעשה את הניסוי והבדיקה, והוא נתון לעיון.

שימוש ראשון
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

77. (א) השרשרות ואבזרי ההרמה, חוץ ממענבי-חבל, ירופו לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, ובשרשרת או מענב שרשרת העשויים ממוט שקטרו 1.25 סנטימטר או פחות מזה, ובשרשרת המשמשת בקשר למתכת מותכת או סיגים מותכים – אחת לששה חדשים; ואולם שרשרת או אבזר הרמה שאינם בשימוש רגיל ירופו רק כאשר הדבר נחוץ.

ריפוי שרשרות
ואבזרים

(ב) אין הוראות סעיף זה חלות על שרשרות ואבזרי הרמה מסוג או מהגדר שהמפקח הראשי פטר אותם, בתעודה שפורסמה ברשומות, משום שאין הם יכולים להיות נתונים לטיפול בחום בלי חשש נזק בגלל המבנה והחומר שלהם, או משום שכבר ניתנו לטיפול מסויים בחום שאיננו ריפוי ושאושר על ידיו.

78. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

סימן ז': מכונות הרמה

79. בסימן זה –

הגדרות

"מכונת הרמה" – התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת היכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי;	
"חלקים", במכונת הרמה – לרבות מנגנון הפעלתה ואבזריה, בין קבועים ובין נעים, והתקני עיגון וקביעה.	
80. מכונת הרמה על כל חלקיה תהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי, ותקויים כראוי.	מבנה וקיום
81. מכונת הרמה על כל חלקיה תיבדק ביסודיות, לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, על ידי בודק מוסמך.	בדיקה
82. (בוטל).	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974 מסילות
83. פסים שעליהם נוסע עגורן נע, ומסילה שעליה נע מרכב האונקל של גשר הרמה לטעינה והובלה או של מסוע עילי, יהיו בעלי מידה מתאימה, חוזק מספיק ומשטח נסיעה חלק, ויהיו מונחים כראוי, נתמכים או נאחזים במידה מספקת ומקויימים כראוי.	
84. על מכונת הרמה יסומנו ברורות עומסי העבודה הבטוחים שלה, אולם עגורן זרוע הבנוי באופן שעומס העבודה הבטוח יכול להשתנות על ידי הגבהת הזרוע או הנמכתה, יחובר אליו מחוץ אוטומטי של עומסי עבודה בטוחים או לוח בו רשומים עומסי העבודה הבטוחים לכל הטיה של הזרוע או לכל רדיוס של המטען.	סימון עומס עבודה
85. לא תוטען מכונת הרמה במטען שמשקלו עולה על עומס העבודה הבטוח כפי שסומן או נרשם בהתאם לסעיף 84, אלא לצורך ניסוי.	עומס יתר
86. מכונת הרמה לא תוכנס לשימוש במפעל אלא אם נוסתה וכל חלקיה נבדקו ביסודיות על ידי בודק מוסמך, ונתקבל התסקיר, המפרש את עומסי העבודה הבטוחים של מכונת ההרמה והחתום על ידי הבודק המוסמך שעשה את הניסוי והבדיקה, והוא נתון לעיון.	שימוש ראשון (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
87. היה אדם עובד או עסוק במסילה של עגורן עילי נע, או בסמוך למסילה כאמור, במקום שבו הוא עלול להיפגע על ידי העגורן, יינקטו אמצעים יעילים כדי להבטיח שהעגורן לא ייכנס לתחום של ששה מטרים מאותו מקום.	עבודה במסילת עגורן עילי
סימן ח': אדים מסוכנים	
88. "מקום מוקף", לענין סימן זה – חדר, תא, מכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף כיוצא באלה.	הגדרה
89. הוראות סימן זה יחולו אם יש לעשות עבודה בתוך מקום מוקף שבתוכו עלולים להיות אדים מסוכנים כדי כך שיכול שבני אדם לא יעמדו בהם.	תחולת הסימן
90. כוות-אש תותקן למקום מוקף שאין דרך נאותה אחרת ליציאה ממנו; כוות-אש מלבנית או סגלגלה לא תפחת מארבעים וששה סנטימטרים באורך וארבעים ואחד סנטימטרים ברוחב, וכוות-אש עגולה – מארבעים וששה סנטימטרים בקוטר, ובמכלית או בצידוד נע אחר – מארבעים ואחד סנטימטרים באורך ושלושים וששה סנטימטרים ברוחב, ואם הכוה עגולה – מארבעים ואחד סנטימטרים בקוטר.	יציאה ממקום מוקף
91. לא ייכנס אדם למקום מוקף לכל מטרה שהיא אלא אם נתמלאה אחת מדרישות אלה:	כניסה למקום מוקף
(1) האדם הנכנס לבוש מכשיר נשימה מתאים; (2) ננקטו כל האמצעים המעשיים לסלק אדים העלולים להיות שם ולמנוע חדירת אדים, וכל עוד לא הראה מבחן נאות שאין במקום אדים מסוכנים יהיה האדם הנכנס חגור חגורה שאליה מחובר לבטח חבל שקצהו החפשי מוחזק בידי אדם בחוץ.	
92. (א) מכשיר נשימה, מכשיר הנשמה, חבלים וחגורות נאותים יוכנו ויקויימו באופן שהגישה אליהם תהיה נוחה ויבוקרו לעתים מזומנות.	ציוד לנשימה ולהנשמה
(ב) מספר מספיק מקרב העובדים יודרכו ויאומנו בשימוש במכשירים האמורים ובשיטת	

פטור	93. המפקח הראשי רשאי בתעודה, בכפוף לתנאים שפורשו בה לפטור מהוראות סעיפים 90 עד 92, כולן או מקצתן, כל אימת שהוא משוכנע שמילויין אינו נחוץ או אינו מעשי.
עבודה בתא אש	94. לא תותר כל עבודה בתא אש, בתא שריפה או במעבר לאדים של דוד עד שיצוננו במידה מספקת, על ידי איוורור או באופן אחר, כדי בטיחותם של העובדים באותה עבודה.
הגדרה	סימן ט': אבק, אדים וחמרים נפיצים ודליקים 95. בסימן זה – "אבק נפיץ" – אבק שמחמת טבעו וכמותו עלול הוא להתפוצץ אם יצת; "תהליך המעלה אבק" – לרבות טחינה או ניפוי.
מניעת התפוצצות	96. אם בקשר לתהליך המעלה אבק יכול שייפלט אבק נפיץ לתוך חדר עבודה, יינקטו כל האמצעים המעשיים למניעת התפוצצות האבק על ידי שיוקף המיתקן המשמש בתהליך, תימנע או תסולק הצטברות האבק ויורחקו או יוקפו באופן יעיל מקורות ההצתה האפשריים.
משנקים והתקנים אחרים	97. אם נמצא אבק נפיץ במיתקן המשמש בתהליך המעלה אבק, יינקטו כל האמצעים המעשיים להגביל את היקפה ותוצאותיה של התפוצצות האבק על ידי שיותקנו משנקים, חייצים וטורים או התקנים אחרים יעילים כמותם בקשר עם המיתקן האמור, זולת אם המיתקן הוא ממבנה שיכול לעמוד בפני לחץ העלול להיווצר על ידי התפוצצות כאמור.
אדים נפיצים דליקים	98. אם חלק ממיתקן – פרט למיתקן שהותקן תחת כיפת השמים – מכיל אדים נפיצים או דליקים בלחץ שמעל ללחץ אטמוספרי, לא ייפתח אותו חלק אלא בהתאם להוראות אלה: (1) לפני הרפיית אמצעי הידוק מחבר שבין צינור לבין החלק האמור, או של מכסה בכל פתח אל החלק האמור, תופסק באופן יעיל – על ידי שסתום מפסיק או באופן אחר – כל זרימת אדים לתוך החלק או לתוך הצינור; (2) לפני סילוקו של אמצעי הידוק כאמור, יינקטו כל האמצעים המעשיים להפחית את לחץ האדים בצינור או בחלק כאמור עד ללחץ אטמוספרי; (3) הורפה או סולק אמצעי הידוק כאמור, יש למנוע חדירתם של אדים נפיצים או דליקים לתוך הצינור או החלק כאמור עד שהודק אמצעי ההידוק או הוחזר למקומו לבטח, הכל לפי המקרה.
חומר נפיץ או דליק (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	99. (א) במיתקן או במכל המכילים או שהכילו חומר נפיץ או דליק או חומצה, או בחפץ הנתמך במכל כאמור או מונח עליו, לא יעשו ריתוך, הלחמה רכה או קשה או חיתוך תוך שימוש בחום, כל עוד לא ננקטו כל האמצעים המעשיים לסילוק החומר וכל אדים העולים ממנו, או לעשות אותם לבלתי נפיצים או לבלתי דליקים. (ב) מיתקן או מכל שעשו בהם פעולה כאמור, אין להכניס לתוכם שום חומר נפיץ או דליק עד שהמתכת נצטננה במידה מספקת כדי למנוע סכנה שהחומר יצת.
פטור	100. המפקח הראשי רשאי בתעודה, בכפוף לתנאים שפורשו בה, לפטור מהוראות סעיפים 98 ו-99, כולן או מקצתן, כל אימת שהוא משוכנע שמילויין אינו נחוץ או אינו מעשי.
אישור להתקנה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	סימן י': דודי קיטור 100א. לא יותקן דוד קיטור אלא במקום שניתן לגביו היתר מאת המפקח האזורי, ובכפוף לתנאי ההיתר. 101. (א) כל חלק של דוד קיטור יהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי, הכל בהתאם לכללים המקובלים במקצוע. (ב) דוד קיטור על כל אבזריו יקויים כראוי.
התקני בטיחות	102. (א) דוד קיטור, בין שהוא נפרד ובין שהוא אחד ממערכת דוודים, יחוברו אליו כל אלה: (1) שסתום בטיחות נאות, נפרד משסתום מפסיק, שיהיה מכוון כדי למנוע את

הפעלת הדוד בלחץ שמעל ללחץ העבודה המותר ויהיה קבוע במישורין על הדוד או סמוך אליו עד כמה שהדבר מעשי; שסתום מנופי לא יראו כשסתום בטיחות נאות אלא אם המשקולת מהודקת אל המנוף במצב הנכון;

(2) שסתום מפסיק נאות בין הדוד וצינור הקיטור;

(3) מד-לחץ-קיטור מדויק, המציין את לחץ הקיטור בדוד והוא מחובר אל חלל הקיטור, נראה בנקל לעין המסיק ומסומן עליו בצבע בולט לחץ העבודה המותר;

(4) לפחות מראה-מפלס-מים אחד מחומר שקוף או מראה-מפלס-מים מסוג אחר שאושר על ידי המפקח הראשי, ואם הוא בעל צינור זכוכית ולחץ העבודה בדוד עולה כרגיל על שלושה קילוגרמים, לסנטימטר מרובע, יצוייד במגן יעיל אשר לא יפריע בקריאותו;

(5) אם הוא אחד משני דוודים או יותר – לוח שעליו מספר מבחין, שניתן לראותו בנקל;

(6) אמצעי המאפשר להצמיד מד-לחץ לניסוי;

(7) אם הדוד אינו מוסק מן החוץ – פקק נתיך מתאים או התקן אזעקה יעיל לשפל-מים.

(ב) בסעיף קטן (א), פסקה (2) לא תחול על חוסך ופסקאות (3) עד (7) לא יחולו על חוסך ועל משחן.

103. לא ייכנס אדם לדוד קיטור שהוא אחד ממערכת של שני דוודים או יותר ולא יימצא בו אלא באחת משתי אלה:

(1) כל המבואות, אשר דרכם היו קיטור או מים חמים יכולים להיכנס לדוד מחלק אחר של המערכת, נותקו מאותו חלק;

(2) כל השסתומים והברזים השולטים על כניסת קיטור או מים חמים כאמור בפסקה (1) הם סגורים ונעולים לבטח, ואם יש לדוד צינור הרקה במשותף עם דוד אחר או צינור המוביל לתוך מכל ניקוז משותף, יהיו שסתום ההרקה או ברז ההרקה לכל אחד מדוודים אלה בנויים באופן שיהיו נפתחים רק במפתח שאי אפשר להסירו עד שהשסתום או הברז יהיו סגורים והוא המפתח היחיד בשימוש לאותה מערכת של שסתומי הרקה וברזי הרקה.

104. (א) דוד קיטור על כל אבזריו ייבדק ביסודיות על ידי בודק דוודים מוסמך לפחות אחת לארבעה עשר חדשים, וכן ייעשה אחרי תיקונים מקיפים.

(ב) הבדיקה תיעשה בשני שלבים, והם:

(1) בדיקת הדוד כשהוא קר וחלקיו הפנימיים והחיצוניים הוכנו באופן שנקבע;

(2) בדיקת הדוד כשהוא בלחץ קיטור רגיל, שתיעשה בהזדמנות הראשונה של העלאת קיטור לאחר בדיקת הדוד כשהוא קר, או בהקדם ככל האפשר לאחר מכן, ובודק הדוודים המוסמך העושה את הבדיקה ידאג לכך ששסתום הבטיחות יכוונן כדי למנוע את הפעלת הדוד בלחץ שמעל לחץ העבודה המותר; פסקה זו לא תחול על חוסך ועל משחן.

(ג) שני שלבי הבדיקה יכול שייעשו על ידי בודקים שונים, ולענין סעיף זה והסעיפים הבאים של סימן זה הנוגעים לתסקירים על בדיקות יראו את שני השלבים כבדיקות נפרדות.

(ד) (בוטל).

(ה) (בוטל).

105. (א) לא יוכנס לשימוש דוד קיטור חדש אלא אם נתקיימו כל אלה:

(1) נתקבל מאת בודק דוודים מוסמך תסקיר המפרש את לחץ העבודה המותר של הדוד והמציין את טיב הניסויים שנעשו בדוד ובאבזריו;

(2) התסקיר נתון לעיון;

(3) הדוד סומן באופן שאפשר לזהותו כדוד הנדון בתסקיר.

כניסת אדם

בדיקה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

אישור להפעלה

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ב) לא יוכנס לשימוש דוד קיטור משומש אלא אם נבדק לפי סעיף 104 ונערכו תסקירים על תוצאות הבדיקות בהתאם לסעיף 119א.	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
(ג) לא ישמש דוד קיטור משומש בבניה או בבניה הנדסית שפקודה זו חלה עליה, אלא אם נבדק ונערכו תסקירים כאמור תוך ארבעה עשר החדשים שקדמו לכך.	
106. דוד קיטור, שלהבטחת פעולתו הבטוחה נקבעו תנאים בתסקיר על בדיקה לפי סימן זה, לא יופעל אלא בהתאם לאותם תנאים.	תנאי הפעלה
107. השר רשאי להתקין תקנות – אף בסטיה מהוראות סימן זה – בדבר דרכי הבדיקה של דודי קיטור ומועדיה, אם הבטיחות מחייבת או מצדיקה זאת.	תקנות
סימן י"א: קולטי קיטור	
108. (א) כל חלק של קולט קיטור יהיה ממבנה טוב, מחומר בריא, מחוזק מספיק וללא פגם גלוי.	מבנה וקיום
(ב) קולט קיטור על כל אבזריו יקויים כראוי.	
109. (א) קולט קיטור שאינו בנוי ומקויים באופן שיעמוד בבטיחות בפני לחץ העבודה המותר של דוד הקיטור או בפני הלחץ המקסימלי שניתן להשיג בצינור שבין הקולט ומקור אספקה אחר, יצוייד בכל אלה:	התקני בטיחות
(1) שסתום מצמצם נאות או התקן אוטומטי נאות אחר שיש בהם כדי למנוע שהלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר (להלן בסעיף זה – שסתום מצמצם);	
(2) שסתום בטיחות נאות שיהיה מכוון כדי לאפשר פליטת קיטור מיד כאשר הלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר או התקן נאות שיפסיק אוטומטית את אספקת הקיטור מיד כאשר הלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר;	
(3) מד-לחץ-קיטור מדויק המציין את לחץ הקיטור בקולט;	
(4) שסתום מפסיק נאות;	
(5) לוח שעליו מספר מבחין שניתן לראותו בנקל, זולת אם משתמשים בקולט קיטור אחד בלבד.	
(ב) שסתום הבטיחות והמד-לחץ ייקבעו בקולט הקיטור או בצינור ההספקה שבין הקולט ובין השסתום המצמצם.	
(ג) מערכת קולטי קיטור שמספקים להם קיטור דרך צינור יחיד והשסתום המצמצם קבוע בצינור היחיד האמור, יכול שיראו אותה כקולט אחד –	
(1) לענין הוראות פסקאות (1) עד (4) של סעיף קטן (א), אם היא חלק ממכונה אחת בלבד;	
(2) לענין הוראות פסקאות (1) עד (3) של סעיף קטן (א), אם המדובר במערכת אחרת.	
110. קולט קיטור על כל אבזריו ייבדק ביסודיות על ידי בודק דוודים מוסמך, במידה שמבנהו של הקולט מרשה לעשות כן, לפחות אחת לעשרים וששה חדשים.	בדיקה (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
111. (א) לא יוכנס לשימוש קולט קיטור חדש אלא אם נתקיימו כל אלה:	אישור להפעלה
(1) נתקבל מבודק דוודים מוסמך תסקיר המפרש את לחץ העבודה המותר של קולט הקיטור והמציין את טיב הניסויים שנעשו בקולט הקיטור ובאבזריו;	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
(2) התסקיר נתון לעיון;	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
(3) קולט הקיטור סומן באופן שאפשר לזהותו כקולט הקיטור הנדון בתסקיר.	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
(ב) לא יוכנס לשימוש קולט קיטור משומש אלא אם נבדק לפי סעיף 110 ונערך תסקיר על תוצאות הבדיקה בהתאם לסעיף 119א.	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
(ג) לא ישמש קולט קיטור משומש בבניה או בבניה הנדסית שפקודה זו חלה עליהן אלא אם נבדק ונערך תסקיר כאמור תוך עשרים וששת החדשים שקדמו לכך.	(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

הבטחת מוצא

112. מכל קיטור יקויים באופן המבטיח שמוצא הקיטור יהיה פתוח בכל עת ללא הפרעה.

מבנה וקיום

113. קולט אויר על כל אבזריו יהיה ממבנה טוב ויקויים כראוי.

התקני בטיחות

114. (א) בקולט אויר ייעשו כל אלה:

- (1) יצוייד בשסתום בטיחות נאות שיהיה מכוונן כדי לאפשר את פליטת האויר מיד כאשר הלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר;
- (2) יצוייד במד-לחץ מדוייק המציין את לחץ האויר בקולט;
- (3) יצוייד בהתקן נאות לניקוז נוזלים, זולת אם הוא קולט אויר כמוגדר בפסקאות (3) או (4) של ההגדרה בסעיף 1;
- (4) יצוייד בכוות-אש או בכוות-יד נאותות, או באמצעי נאות אחר, המאפשרים ניקוי יסודי של פנים הקולט;
- (5) יסומן עליו לחץ העבודה המותר באופן שניתן לראותו ברורות;
- (6) היה הקולט מחובר למדחם, יהיה בנוי באופן שיעמוד בבטיחות בפני הלחץ המקסימלי שניתן להשיג במדחם או ייקבע עליו שסתום מצמצם נאות או התקן נאות אחר שיש בהם כדי למנוע שהלחץ יעבור את לחץ העבודה המותר (להלן בסעיף זה – שסתום מצמצם);
- (7) היו בשימוש במפעל יותר מקולט אויר אחד, ישא סימן מבחין שניתן לראותו בנקל.

(ב) לענין הוראות סעיף קטן (א) ביחס לשסתום בטיחות ומד-לחץ, יכול שיראו קולט אויר אחד מערכת קולטי אויר אשר להם מסופק אויר דרך צינור יחיד, אולם הוראת סעיף קטן זה לא תחול אם יש לקבוע שסתום מצמצם, אלא אם השסתום נקבע בצינור היחיד האמור.

בדיקה

115. (א) בכפוף לאמור בסעיף זה ובסעיף 116, ינוקה קולט אויר ויבדק ביסודיות לפחות אחת לעשרים וששה חדשים.

(ב) בקולט אויר העשוי במשיכה –

(1) יהא בודק הדוודים המוסמך העושה את הבדיקה רשאי לקבוע בתסקיר שהבדיקה הבאה תיעשה תוך תקופה העולה על עשרים וששה חדשים ואינה עולה על ארבע שנים;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(2) היה הקולט בנוי באופן שאי אפשר לבדוק ביסודיות את שטחו הפנימי ייעשה ניסוי הידרולי מתאים בקולט במקום הבדיקה הפנימית.

(ג) בדיקה וניסוי לפי סימן זה ייעשו על ידי בודק דוודים מוסמך.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
אישור להפעלה

116. (א) לא יוכנס לשימוש קולט אויר חדש אלא אם נתקיימו כל אלה:

(1) נתקבל מבודק דוודים מוסמך תסקיר המפרש את לחץ העבודה המותר של קולט האויר והמציין את טיב הניסויים שנעשו בקולט ובאבזריו;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(2) התסקיר נתון לעיון;

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(3) קולט האויר סומן באופן שאפשר לזהותו כקולט האויר הנדון בתסקיר.

(ב) בבניה ובבניה הנדסית שעליהן חלה פקודה זו, לא ישתמשו בקולט אויר אלא אם נבדק ונערך תסקיר בהתאם להוראות סימן זה וסעיף 119 תוך עשרים וששה חדשים שקדמו לשימוש או תוך תקופה שלא תעלה על ארבע שנים שנקבעה לפי סעיף 115(ב)(1).

9טור

117. המפקח הראשי רשאי בתעודה שתפורסם ברשומות לפטור, לגמרי או בתנאים שיפרט בתעודה, מהוראות סימנים י' עד י"ג, כולן או מקצתן, כל סוג או טיפוס של דוד קיטור, קולט קיטור, מכל קיטור או קולט אויר, אם שוכנע שאי אפשר להחיל עליהם באופן סביר את ההוראות

האמורות.

118. סימנים י', י"א ו-י"ג לא יחולו על דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אויר –

סייג לתחולה

(1) הנמצאים באניה;

(2) המשמשים במסילת ברזל או בנמל השייכים למדינה או המנוהלים על ידיה או המשמשים בקשר למסילת ברזל או לנמל כאמור.

119. אדם הרוצה שבדוק דוודים מוסמך שהוא עובד המדינה יבדוק דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אויר, או יתן תסקיר להכנסה לשימוש ביחס לדוד קיטור, לענין הוראות סימנים י', י"א ו-י"ג, יפנה למפקח האזורי וישלם את האגרה שנקבעה, והמפקח האזורי יורה לבדוק דוודים כאמור לעשות את הבדיקה או את הניסויים הנחוצים למתן התסקיר, הכל לפי הענין.

בדיקה על-ידי בדוק
דוודים ממעלות
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

סימן י"ד: הוראות כלליות לענין תסקירים

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
תסקירים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

119א. (א) בודק מוסמך או בודק דוודים מוסמך שעשה בדיקה לענין הוראות סימנים ה' עד ז' או י' עד י"ג לפרק זה ימסור, תוך 14 יום מעשיית הבדיקה, תסקיר על תוצאות בדיקתו לתופש המפעל, והעתקו למפקח העבודה האזורי, ואולם לגבי מפעלים של מערכת הבטחון יועבר העתק התסקיר למפקח עבודה אזורי שאישור לכך שר הבטחון.

(ב) התסקיר יהיה ערוך בטופס שנקבע לסוג הבדיקה ובו יהיו הפרטים שנקבעו והוא יחתם בידי מי שעשה את הבדיקה; לענין תסקירים לפי סימנים ו' ו-ז' יכול שייקבע טופס לתסקיר מאוחד.

(ג) התסקיר יצורף לפנקס המפעל תוך 20 ימים אחרי עשיית הבדיקה.

(ד) השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר חובת התופש או בעל מעלית או דרגנוע להציג תסקיר או חלק ממנו במעלית או בדרגנוע וכן להחזיק עותק ממנו בדרך שתאפשר פיקוח על עשיית הבדיקות במעלית או בדרגנוע ועל ביצוע העבודות הדרושות לפי ממצאי הבדיקות.

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

סימן ט"ו: הסדרי בטיחות לשעת דליקה

120. כל דלת העשויה לשמש מימלט מדליקה או הנותנת גישה למימלט מדליקה, למעט דלת שבשימוש רגיל, תסומן עליה במובחן ובמובלט הודעה על כך, באותיות אדומות בגודל מתאים; "דלת", לענין זה – לרבות חלון או מוצא אחר.

שילוט מימלטים

121. כל דבר הנמצא בחדר שבו עובדים בני אדם יסודר וימוקם באופן שיהא לכל העובדים בחדר מעבר חפשי אל מימלט מדליקה.

גישה למימלטים

122. נמצא אדם במפעל או במקום עבודה אף שאינו מפעל, או קיים יסוד סביר להניח כי נמצא בו אדם, לא ייסגרו הדלתות המפורטות להלן באופן שימנע פתיחתן בקלות מבפנים אלא אם יש באותו מקום אפשרות אחרת לצאת בנוחות:

איסור נעילת דלתות
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

(1) דלתות החדר שבו נמצא האדם;

(2) דלתות המפעל;

(3) דלתות המשמשות לעובדים במפעל מוצא מבנין או מגידרה שבהם נמצא המפעל.

123. דלתות אלה ייפתחו החוצה אם אינן דלתות הזזה:

כיוון פתיחת דלתות

(1) בכל מפעל – הדלתות מחדר שבו עובדים יותר מעשרה בני אדם אל חדר מדרגות או פרוזדור;

(2) במפעל שהוחל בבנייתו או בהתאמתו לשימוש כמפעל אחרי ז' בשבט תש"ז (28 בינואר 1947) – גם כל הדלתות האחרות המשמשות לעובדים במפעל מוצא ממנו;

(3) במפעל שהוחל בבנייתו או בהתאמתו לשימוש כמפעל לפני ח' בשבט תש"ז (29 בינואר 1947) ועובדים בו יותר מעשרה בני אדם בבנין אחד מעל לקומת הקרקע – גם כל דלת שלרגלי חדר מדרגות המשמשת מוצא מהבנין ואינה פתוחה תמיד.

124. (א) פיר מעלית בפנים בנין שהוחל בבנייתו לאחר ז' בשבט תש"ז (28 בינואר 1947) יהיה

פיר מעלית

מוקף כליל חמרים עמידים בפני אש וכל אמצעי גישה למעלית יצויידו בדלתות מחמרים עמידים בפני אש, ובלבד שקצהו העליון של הפיר יהיה חסום בחומר הנשבר בקלות על ידי אש או שיותקן בו אור.

(ב) המפקח הראשי רשאי, בתעודה ובכפוף לתנאים המפורשים בה, לפטור מדרישות סעיף זה, כולן או מקצתן, בכל מקרה שהוא משוכנע כי מילוי דרישה הוא בלתי מתאים או בלתי רצוי.

125. במפעל שעובדים בו יותר מעשרים בני אדם בבנין אחד, או מפעל שבו עובדים בני אדם בבנין שנמצאים בשימוש או מוחסנים בו חמרים דליקים ביותר או נפוצים, ייעשה הסדר יעיל למתן אזעקה, שתשמע היטב בכל הבנין, במקרה של דליקה.

126. צעדים יעילים לרבות תרגילי הימלטות, הבאים להבטיח שהעובדים יהיו בקיאים במימלטים מדליקה ובשימושם ובסדר הקבוע לשעת דליקה יינקטו –

- (1) במפעל שעובדים בו בבנין אחד יותר מעשרים בני אדם מעל לקומה הראשונה או במקום שהוא יותר מששה מטרים מעל לפני הקרקע;
- (2) במפעל שבו נמצאים בשימוש או מוחסנים חמרים דליקים ביותר או נפוצים בבנין שבו עובדים בני אדם.

סימן ט"ז: מימלטים מדליקה

127. השר רשאי להתקין תקנות בדבר מימלטים מדליקה שיש להתקין למפעלים או לסוג או הגדר של מפעלים.

128. יותקנו ויקוימו בכל מפעל מימלטים מדליקה נאותים ומספיקים בהתחשב במספר העובדים, בחמרים ובתהליכי העבודה.

129. (א) מפקח עבודה אזורי רשאי להורות בצו לתופש מפעל לעשות שינויים במימלטים הקיימים או להוסיף מימלטים; צו כאמור יצורף לפנקס המפעל.

(ב) בצו כאמור בסעיף קטן (א) (להלן – צו מימלטים) יכול שייקבע –

- (1) המספר המקסימלי של העובדים אשר מותר שיהיו במפעל או בחלק פלוני או בחדר בו; פסקה זו לא תחול לגבי מפעלי מערכת הבטחון;
- (2) תהליכי העבודה במפעל או בחלק פלוני או בחדר בו והכמות וצורות ההחסנה של חמרים שמותר להחזיק או להחסין בהם; פסקה זו לא תחול לגבי מפעלי מערכת הבטחון;
- (3) כל ענין אחר שהביא המפקח האזורי בחשבון בקביעת המימלטים מדליקה במפעל;

(4) התקופה שבה על התופש למלא את דרישות הצו והוראות לתקופת הביניים.

(ג) התופש רשאי לערער על צו מימלטים בדרך תובענה לפני בית-הדין האזורי לעבודה תוך 30 יום מיום מסירת הצו לידיו, ועד לפסק הדין הסופי בתובענה לא תיחשב הפרת הצו כעבירה.

130. ביקש תופש מפעל כי מפקח העבודה האזורי יבטל או ישנה צו מימלטים, מחמת שינוי שחל בנסיבות מזמן שניתן הצו, וסירב המפקח לעשות כן, רשאי תופש המפעל לערער על הסירוב בדרך תובענה לפני בית-הדין האזורי לעבודה תוך 30 יום מיום שנמסרה לו הודעה בכתב על הסירוב.

131. (בוטל).

132. (בוטל).

133. (בוטל).

134. (בוטל).

אזעקה

תרגילי הימלטות
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

תקנות

התקנת מימלטים
וקיומם
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
צו מימלטים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

בקשה לשינוי צו
מימלטים
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

135. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

פרק ד': רוחה לעובדים

סימן א': מי שתיה

136. יש להתקין ולקיים, בנקודות נאותות שהגישה אליהן נוחה לכל העובדים, הספקת מים ראויים לשתייה, בכמות מספקת, מצינור ראשי ציבורי או ממקור אחר שאושר בכתב על ידי רופא של לשכת הבריאות המחוזית שהמפעל נמצא בתחומה.

מי שתיה

137. מי שתיה שאינם מסופקים במערכת צינורות יהיו נתונים בכלים נאותים ויוחלפו לפחות אחת ליום, וינקטו כל האמצעים המעשיים לשמירת המים והכלים מזיהום.

מי שתיה מכלים

138. נקודות ההספקה של מי השתייה, בין במערכת צינורות ובין בכלים, יסומנו באופן ברור במלים "מי שתיה" אם הורה על כך המפקח האזורי.

סימון

139. אם אין המים באים בקילוח עולה שנוח לשותות ממנו, יימצאו ליד כל נקודת ההספקה כלי שתיה נאותים וסידורים לשטיפתם במי שתיה.

כוסות

סימן ב': רחצה

140. יש להתקין ולקיים לשימוש העובדים סידורי רחצה מספיקים ונאותים, לרבות סבון ומגבות נקיות או אמצעים נאותים אחרים לניקוי או לניגוב; הגישה אליהם תהיה נוחה והם יוחזקו במצב נקי ומסודר.

התקנת סידורי רחצה

141. המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף 140, כולן או מקצתן, מפעל שבו דרישה כאמור היא לדעתו בלתי סבירה מפני שצר המקום במפעל וקיימים סידורי רחצה מספיקים ונאותים אחרים שהגישה אליהם נוחה, או בגלל הקושי להשיג מים במידה מספקת או בגלל נסיבות מיוחדות אחרות שיפורשו בתעודה.

פטור

סימן ג': שמירת בגדים

142. יש להתקין ולקיים לשימוש העובדים מלתחה מספיקה ונאותה לבגדים שאין לובשים אותם בשעות העבודה, וסידורים מעשיים סבירים לייבוש בגדים כאמור.

מלתחה

143. המפקח הראשי רשאי בתעודה לפטור מדרישות סעיף 142, כולן או מקצתן, מפעל שבו דרישה כאמור היא, לדעתו, בלתי סבירה, מפני שצר המקום במפעל או בגלל נסיבות מיוחדות אחרות שיפורשו בתעודה.

פטור

סימן ד': מקומות ישיבה

144. במפעל יהיו כסאות או ספסלים מתאימים, בעלי משענת גב, במספר מספיק ובמצב תקין כדי לאפשר לעובדים כשיש להם במשך העבודה הזדמנות סבירה לשבת בלי שתופרע העבודה.

מושב לפנאי

145. ניתן באופן סביר לבצע חלק מהעבודה בישיבה, יותקן ויקויים בשביל העובד באותה עבודה מושב בעל משענת גב, מותאם בצורתו, במבנהו ובממדיו לעובד ולעבודה המבוצעת, וכן הדום שעליו יוכל להשעין גולגול בנוחות, אם אין הוא יכול לעשות כן בלי הדום.

מושב לעבודה

146. המפקח האזורי רשאי לפטור מהתקנת משענת גב, במקום שאין זה מעשי לדעתו לעשות זאת.

פטור

סימן ה': עזרה ראשונה

147. (א) לכל מאה וחמישים עובדים או חלק ממספר זה יש להתקין ולקיים ארגז לעזרה ראשונה לפי תקן שקבע השר.

ארגז לעזרה ראשונה

(ב) מספר העובדים במפעל, לענין סעיף קטן (א), הוא המספר הגדול ביותר של עובדים בזמן מן הזמנים, ואם היו עובדים במשמרות – מספר העובדים הגדול ביותר הנמצאים בעבודה בזמן מן הזמנים.

(ג) כל ארגז יהיה במצב שהגישה אליו תהיה נוחה, ולא יוחזק בו דבר מלבד חמרים וכלים

ממונה על ארגון	לעזרה ראשונה. 148. (א) על כל ארגון לעזרה ראשונה יתמנה אדם אחראי והוא יהיה מצוי בנקל כל שעות העבודה; במפעל שעובדים בו יותר מחמישים איש על הממונה להיות מאומן במתן עזרה ראשונה. (ב) בכל חדר עבודה תוצג הודעה המפרשת את שמו של הממונה על הארגון שנועד לאותו חדר.
פטור	149. הותקנה במפעל מרפאה ונעשו סידורים להבטיח בה טיפול תכופ בכל פגיעה שתקרה במפעל, רשאי המפקח הראשי בתעודה לפטור את המפעל מדרישות סימן זה במידה ובתנאים שיפרש בתעודה.
תחולת הסימן	סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים 150. (א) סימן זה יחול על עניני רווחה אלה: (1) הענינים הנדונים בסימנים א' עד ה' של פרק זה; (2) הספקת מושבים בחדרי עבודה והשימוש בהם; (3) סידורים למתן עזרה ראשונה ולטיפול במרפאה; (4) הספקת תלבושת מגן; (5) סידורים להכנת ארוחות, חימום ואכילתן; (6) חדרי מנוחה; (7) סידורים להשגחה על עובדים; (8) הבטחת סידורים נאותים לשמירה על כשרות מקומות להכנת ארוחות ואכילתן, לפי תביעת עובד או עובדים באותו מקום עבודה. (ב) השר רשאי בתקנות להוסיף על הענינים שסימן זה חל עליהם ענינים אחרים הנוגעים לרווחתם של עובדים או של סוג מהם. (ג) סימן זה לא יחול על מפעלים שבהם העובדים היחידים הם בני משפחה אחת הגרים שם.
תקנות רווחה	151. (א) ראה השר כי בגלל התנאים והנסיבות של העבודה, או בגלל מהותם של התהליכים המבוצעים, יש לקבוע הוראות לגבי ענין רווחה לעובדים או לסוג פלוני מהם, רשאי הוא להתקין תקנות המחייבות לנקוט בקשר לאותו ענין צעדים סבירים שיפורשו בתקנות, בין בנוסף להוראות הקודמות של פרק זה, בין במקומן ובין להרחבתן או לשינוין. (ב) תקנות לפי סימן זה יכול שיוחקנו למפעל פלוני או למפעלים מסוג או מהגדר פלוני, ויכול שיטילו חובות על בעלי מפעלים, ולענין השימוש בהסדרים שסודרו – על העובדים.
בקשת עובדים להחלת תקנות	152. לענין דרישות מסויימות יכול שתקנות לפי סימן זה יהיו מותנות בכך שתוגש בקשה מאת מספר נקוב של עובדים הנוגעים בדבר או מאת חלק נקוב מהם, ובהן תיקבע הדרך שבה יש לברר מה דעתם של העובדים.
שיתוף העובדים בניהול ובהוצאות	153. (א) במקרה שהעובדים משתתפים בהוצאות לעניני רווחה יכול שתקנות לפי סימן זה יקבעו הוראות לשיתופם בניהול ההסדרים לפי התקנות. (ב) לא תידרש השתתפות בהוצאות מן העובדים במפעל אלא לשם הספקת טובות הנאה נוספות או מיוחדות שלדעת השר אין זה סביר לדרוש מן המעסיק שיספק אותן לבדו, ואלא אם לפחות שני שלישים של העובדים הנוגעים בדבר שבאותו מפעל הסכימו לכך לאחר שנתבררה דעתם באופן שנקבע.
טילוק אבק ואדים (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974	פרק ה': הוראות מיוחדות לענין בריאות, בטיחות ורווחה סימן א': אבק ואדים 154. (א) אם בקשר לתהליך פלוני נפלטים אבק, אדים או זיהום אחר שמחמת מהותם וכמותם עלולים הם לפגוע בעובדים או להטרידם, או נפלט אבק כלשהו בכמות ניכרת, יינקטו כל האמצעים

הדרושים כדי להגן על העובדים מפני נשימת האבק, האדים או הזיהום האחר ולמנוע הצטברותם בחדר עבודה.

(ב) נוסף לאמור בסעיף קטן (א), אם מהות התהליך מאפשר זאת יותקנו ויקויימו התקני פליטה בסמוך ככל האפשר לנקודת ההתהוות של האבק, האדים או הזיהום האחר, למניעת חדירתו לאויר של חדר עבודה.

155. לא ישתמשו במנוע שריפה פנימית נייח אלא אם נעשו שתי אלה:

מנוע שריפה פנימית

(1) הותקן מוביל גזי פליטה להוצאתם מן המנוע אל האויר החפשי;

(2) המנוע – זולת אם מפעילים אותו לצורך ניסוי – הובדל במחיצות מכל חדר עבודה או מחלק של חדר עבודה, שיש בו עובדים שאינם מטפלים במנוע, הבודלה המונעת חדירת אדים מזיקים ממנו לאוירו של החדר או של החלק כאמור.

סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתייה

156. "תהליך מסוכן לבריאות", לענין סימן זה –

הגדרה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(1) שימוש בעופרת, בזרניך או בחומר רעיל אחר;

(2) תהליך או עבודה שבהם נפגעים אבק או אדים העלולים לפגוע באדם.

157. (א) חדר שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות לא יורשה אדם להישאר בו במשך ההפסקות הנתונות לו לאכילה או למנוחה, למעט הפסקות הנתונות תוך כדי עבודה רצופה.

חדר שאסור לאכול בו

(ב) חדר שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות, לא יורשה אדם לאכול, לשותות או לעשן בו.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974
מקום לאכילה
(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

158. בכל מפעל שמבוצע בו תהליך מסוכן לבריאות יועמד לרשות העובדים מקום מתאים לאכילת ארוחותיהם, ובו שולחנות וכסאות במספר מספיק.

תקנות

159. השר רשאי להרחיב בתקנות את ההוראות של סעיפים 157 ו-158 או מקצתן על חדרים שבהם מבוצע תהליך פלוני אם נראה לו כי, מחמת מהותו של אותו תהליך, יהא הדבר פוגע בבריאות או בלתי רצוי מבחינה אחרת אם יאכלו ארוחות בחדר כאמור או יישארו בו במשך ההפסקות הנתונות לאכילה או למנוחה.

סימן ג': הגנה על עיניים

160. השר רשאי לקבוע כי תהליך פלוני גורר סיכון מיוחד של פגיעה בעיניים על ידי חלקיקים או רסיסים הניתזים תוך התהליך, וכי יסופקו משקפי מגן נאותים או סוככים יעילים, בהתאם להוראות שקבע, כדי להגן על עיני העובדים בתהליך.

תקנות להגנה על
עיניים

סימן ד': ייצור גפרורים

161. לא ישתמש אדם לייצור גפרורים בחומר המכונה כרגיל בשם זרחן לבן או זרחן צהוב.

איסור ייצור בזרחן

סימן ה': לחות בתהליך טקסטיל

162. הוראות סימן זה יחולו במפעל שבו מעלים לחות אטמוספירית באופן מלאכותי בהפחת קיטור או באמצעי אחר אגב תהליך שבייצור טקסטיל.

תחולה

163. לפני שמעלים לראשונה לחות מלאכותית במפעל או עם העלאתה, ימציא תופש המפעל הודעה על כך בכתב למפקח האזורי.

הודעה

164. מפעל שאין לגביו תקנות לפי פקודה זו בדבר לחות, יחולו עליו הוראות התוספת.

הוראות

סימן ו': חדרים שבקומת מרתף

165. "חדר שבקומת מרתף", לענין סימן זה – חדר שבכולו או בחלקו מחצית גבהו מהרצפה עד התקרה, או יותר ממחציתו, היא מתחת לפני המדרכה של הרחוב הגובל את החדר או מתחת לפני הקרקע הגובלת אותו הקרובה ביותר אליו.

הגדרה

166. חדר שבקומת מרתף שבנייתו הושלמה אחרי ד' בטבת תשכ"ג (31 בדצמבר 1962), לא

חובת אישור לעבודה
במרתף

תיעשה בו עבודה אלא אם אישר המפקח האזורי בכתב שהחדר מתאים לייעודו מבחינת הבטיחות והגיהות בעבודה.

סמכות לפסול מרתף ישר

167. (א) חדר שבקומת מרתף שבנייתו הושלמה לפני ה' בטבת תשכ"ג (1 בינואר 1963), לא תיעשה בו עבודה אם המפקח האזורי קבע בתעודה שאינו מתאים למטרתו בגלל המבנה, הגובה, התאורה או האיוורור או מטעמי גיהות או מפני שלא הותקן בו מימלט נאות למקרה של דליקה, זולת אם החדר משמש רק להחסנה או למטרה שהשר הוציא אותה בתקנות מכלל הוראות סעיף זה. (ב) היה החדר בשימוש למעשה בעת מתן התעודה כאמור, יתלה המפקח את תוקף התעודה לתקופה שיראה אותה סבירה, כדי לאפשר לתופש החדר לעשותו מתאים או להשיג לו תחליף.

החלטת בית משפט שלום (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

168. נפגע התופש על ידי החלטת המפקח האזורי לפי סעיף 167 לגבי חדר שבשימוש למעשה, רשאי הוא, תוך עשרים ואחד יום מיום שנודע לו על התעודה, לערער בדרך תובענה לפני בית הדין האזורי לעבודה; כל עוד לא ניתן פסק-דין סופי לא יראו כאילו הופרה הוראה של סימן זה לגבי החדר הנדון בתובענה.

ביטול תעודה

169. המפקח האזורי רשאי לבטל אישור לפי סעיף 166 או תעודה לפי סעיף 167, אם לדעתו חלו בחדר שינויים העושים אותו מתאים לייעודו, או לא מתאים לייעודו, הכל לפי הענין.

סימן ז': מכבסות

170. במכבסה יינקטו אמצעים יעילים, על-ידי מאוורר או באופן אחר, לווסת את מידת החום בכל חדר גיהות ולסלק את הקיטור בכל חדר כביסה. 171. (בוטל).

ויסות חום וסילוק קיטור

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

סימן ח': משקל משאות

172. (א) השר רשאי להתקין תקנות הקובעות את המשקל המקסימלי של משאות שעובדים במפעלים או במקומות עבודה אחרים ירימו, ישאו או יניעו. (ב) בתקנות אלה יכול שייקבעו משקלים שונים לנסיבות שונות ויכול שיתייחסו לעובדים בדרך כלל, לסוג פלוני של עובדים או לעובדים בסוג או הגדר פלוני של מפעלים או מקומות עבודה אחרים או בתהליך פלוני.

תקנות בדבר הרמת משקל יתר

סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות

173. (א) סבור השר כי ייצור, מכונות, מיתקן, ציוד, חומר, תהליך, מעשה או מחדל הנהוגים במפעל או במקום עבודה פלוני אף אם אינו מפעל כמשמעותו בסימן א' של פרק א', עלולים לגרום חבלת גוף – רשאי הוא להתקין תקנות בדבר בטיחות וגיהות בעבודה כפי שייראה לו למניעת הסכנה כאמור, אלא שתקנות שיוחדו למקומות עבודה שעיקר עיסוקם ייצור, מילוי, החסנה, הולכה, הובלה או שיווק של גז יותקנו בהסכמת שר האנרגיה והתשתית, ותקנות בדבר השימוש בחומר הדברה בחקלאות יותקנו בהסכמת שר החקלאות ושר הבריאות.

תקנות בטיחות ובריאות (תיקון מס' 5) תשמ"ט-1989

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר, בין השאר – (1) לאסור עבודה עובדים או סוג עובדים פלוני בקשר לייצור, למכונות, לציוד, לתהליך או לעבודת כפיים מהגדר פלוני, וכן לשנות או להגביל את שעות עבודתם; (2) לאסור, להגביל או להסדיר את השימוש בחומר או תהליך; (3) לשנות או להרחיב כל הוראה מהוראות פרקים ב' ו-ג' ופרק זה, המטילה דרישה בענין בריאות או בטיחות. (ג) תקנות לפי סעיף זה יכול שיהיו כלליות או לסוגים, או מיוחדות למפעל או למקום עבודה אחר, ויכול שיטילו חובות על תופש מפעל, בעל מפעל, עובדים ובני אדם אחרים.

174. מקום עבודה שחלות עליו תקנות שהותקנו לפי סימן זה, רואים אותו כמפעל לענין סעיף 200, אם הוטלה חובת ניהול פנקס או רישומים אחרים, ולענין סעיפים 201 עד 204 ו-212 ופרק ט'.

מקום עבודה בחזקת מפעל

פרק ו': תחולות והרחבות מיוחדות

סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד

175. (א) הושכר חלק מבנין כמפעל נפרד יחולו הוראות סעיף זה.
(ב) ההוראות המנויות להלן יחולו על כל חלק מהבנין המשמש לצרכי המפעל אבל אינו כלול בו, ובעל הבנין יהיה אחראי להפרתן:

- (1) הוראות פרק ב', סימן א': נקיון וצביעה;
- (2) הוראות פרק ב', סימן ג', לענין תאורה;
- (3) הוראות פרק ג', סימן א', לענין מניעים ראשיים וממסרת, סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות, סימן ה': מעליות וסימן ה'1: דרגנועים;
- (4) הוראות פרק ג', סימנים י' ו-י"ד, לענין דודי קיטור.

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(ג) בעל הבנין יהיה אחראי ביחס למפעל, במקום התופש, לכל הפרה של הוראות אלה:

- (1) הוראות פרק ב', סימן ה': נוחויות, אלא שלענין נקיון יהיה הוא אחראי רק כאשר השימוש בהן משותף לשוכרים אחדים;
- (2) הוראות פרק ג', סימן ה': מעליות, סימן ה'1: דרגנועים וסימנים י' ו-י"ד, לענין דודי קיטור, הכל במידה שהן מתייחסות לענינים שבשליטתו של בעל הבנין;
- (3) הוראות פרק ג', סימן ט': הסדר בטיחות לשעת דליקה, וסימן ט"ז: מימלטים מדליקה, הכל במידה שהן מתייחסות לענינים שבשליטתו של בעל הבנין, ולענינים אלה יראו את המפעל כאילו הוא כולל כל חלק מהבנין המשמש לצרכיו.

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

סימן ב': (בוטל)

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

176. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

177. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

178. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

סימן ג': תחנות חשמל

179. בסימן זה –

הגדרות

"חשמל" – אנרגיה חשמלית;

"ייצור חשמל או בקרתו" – תהליך או פעולה של ייצור חשמל, השנאתו או המרתו, או מיתוג חשמל, בקרתו או ויסותו בדרך אחרת;

"הספקה" – הספקת חשמל דרך עסק, או הספקת חשמל לצרכי עסק של תחבורה, תעשיה או מסחר, או לצרכי בנין ציבורי או מוסד ציבורי, או לרחובות או מקומות ציבוריים אחרים.

180. (א) חצרים שבהם מבוצע ייצור חשמל או בקרתו לשם הספקה וכרגיל עובדים בהם בני אדם יחולו עליהם כל הוראות פקודה זו כאילו היו מפעל וכאילו מעסיקו של העובד בהם בייצור חשמל או בקרתו, או בקשר לכך, היה תופשו של מפעל.

תחולת הפקודה על
תחנות חשמל וקווי
חשמל
(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981
(תיקון מס' 7)
תשע"ד-2014

(ב) חצרים שבהם מבוצע ייצור חשמל או בקרתו לשם הספקה וכרגיל אין בני אדם עובדים בהם, אולם הם מרווחים עד כדי שאדם יכול להיכנס לתוכם כשמותקנים בהם המכונות, המיתקנים או הציוד – יחולו עליהם ההוראות המנויות להלן כאילו היו מפעל וכאילו מעסיקו של העובד בהם בייצור חשמל או בקרתו, או בקשר לכך, היה תופשו של מפעל:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
 - (2) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
 - (3) הוראות פרק ח': ביצוע;
 - (4) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.
- (ג) דין קווי חשמל של רשת חשמל ארצית כדין חצרים כאמור בסעיף קטן (ב).

(תיקון מס' 2)
תשמ"א-1981

181. השר רשאי בתקנות להחיל כל הוראה מן ההוראות המנויות בסעיף 180(ב) על מכונות, מיתקנים או ציוד, המשמשים, במקום שאינו בגדר החצרים המפורטים בסעיף 180, בייצור חשמל או בקרתו לשם הספקה, כאילו היו מכונות, מיתקנים או ציוד במפעל וכאילו היה מעסיקו של כל עובד בקשר לשימוש כאמור תופש של מפעל.

הרחבת התחולה בתקנות (תיקון מס' 7) תשל"ד-1974

182. סעיף 180 לא יחול, אלא במידה שהורה על כך השר בתקנות, על חצרים שבהם מבוצע ייצור חשמל או בקרתו לתכלית הישירה של הפעלת מנוע חשמלי או כל מכשיר הצורך חשמל לתאורה, לחימום, לשידור או לקליטה של הודעות או תשדורות או למטרות אחרות כיוצא באלה.

סייג לתחולה

183. לענין הגדרת מפעל בסימן א' של פרק א' לא יראו חשמל כמצרך, אולם זולת זאת לא ישפיע האמור בסימן זה על תחולת פקודה זו על מפעל כמשמעותו בהגדרה האמורה.

שמירת התחולה

סימן ג' 1: סדנאות במוסדות חינוך

(תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

183א. (א) הוראות פקודה זו המפורטות להלן יחולו, בתיאומים הדרושים לפי הענין, על סדנאות בבתי ספר ובמוסדות לחינוך או להכשרה חקלאיים, ימיים או מקצועיים כאילו היו מפעל:

תחולת הפקודה על סדנאות במוסדות חינוך (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

(1) הוראות פרק א': פרשנות ותחולה;

(2) הוראות פרק ב': בריאות;

(3) הוראות פרק ג': בטיחות;

(4) הוראות פרק ד': רוחה לעובדים;

(5) הוראות פרק ה', סימן א': אבק ואדים, סימן ב': הוראות בדבר אכילה ושתייה, סימן ג': הגנה על עיניים, וסימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;

(6) הוראות פרק ח': ביצוע;

(7) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

(ב) שר העבודה יקבע, בצו באישור ועדת העבודה של הכנסת, בדרך כלל או לסוגי סדנאות או מוסדות, את מועד תחילתן של הוראות סעיף קטן (א).

סימן ד': מוסדות

184. (א) חצרים שהם חלק ממוסד של צדקה או ממוסד לתיקון עבריינים, ומבוצעת בהם עבודת כפיים בעשיית מצרכים שאינם מיועדים לשימוש המוסד או עבודה הכרוכה בכך, אך אין החצרים מפעל, יחולו בכל זאת הוראות פקודה זו על חצרים אלה כאילו היו מפעל והאדם שיש לו שליטה על המוסד היה תופשו.

תחולת הפקודה במוסד צדקה וכו'

(ב) "עשיית מצרכים", לענין סעיף זה – לרבות שינויים, תיקונים, עיטורים, גימורים, רחיצתם, ניקוים או הכשרתם למכירה.

סימן ה': נמלים

185. (א) רציף, מיגשה או מספן, לרבות קו פסים או שלוחה שלו המשמשים בקשר אליהם ולצרכיהם, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) כאילו היו מפעל וכאילו האדם שלמעשה משתמש או תופש בהם או בחצרים שבתוכם או המהווים חלק מהם היה תופשו של מפעל, אולם לענין ההוראות האמורות בפסקה (2) יהיה בעל דוד הקיטור, ולא התופש כאמור, אחראי להפרתן.

תחולת הפקודה בשטח נמל

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

(1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;

(2) הוראות פרק ג', סימנים ו' וי"ד, לענין דודי קיטור;

(3) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רוחה לעובדים;

(4) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;

⁵ ר' צו הבטיחות בעבודה (סדנאות במוסדות חינוך), תשל"ח-1978.

- (5) הוראות פרק ו', סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד, בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (6) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, וסימן ג': פנקס המפעל, הכל בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (7) הוראות פרק ז', סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;
- (8) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (9) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

186. (א) תהליכי טעינת אניה, פריקתה וציודה בפחם, בכל נמל, מספן או תעלה, וכן מכוונות, מיתקנים או ציוד המשמשים באותם תהליכים, לרבות כבש או סולם המשמשים לאדם העובר בתהליכים האמורים, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) כאילו בוצעו התהליכים במפעל, כאילו המכוונות, המיתקנים או הציוד כאמור היו במפעל וכאילו האדם המבצע את התהליכים היה תופשו של מפעל, אולם לענין ההוראות האמורות בפסקה (1) יהיה בעל דוד הקיטור, ולא התופש כאמור, אחראי להפרתן.

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- (1) הוראות פרק ג', סימנים י' ו"ד, לענין דודי קיטור, פרט לדוד קיטור הנמצא באניה והוא רכושו של בעל האניה;
- (2) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (3) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, וסימן ג': פנקס המפעל, הכל בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (4) הוראות פרק ז', סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;
- (5) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (6) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

סימן ו': מחסנים

187. (א) מחסן שאינו חלק ממפעל ואשר בו או לצרכיו משתמשים בכוח מיכאני, וכן מחסן השייך לבעל רציף, מיגשה, או מספן או לנאמנים או לממונים עליהם, יחולו עליו ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) כאילו היה מפעל וכאילו האדם שלמעשה משתמש או תופש בו או בחצרים המהווים חלק ממנו היה תופשו של מפעל, אולם לענין ההוראות האמורות בפסקה (3) יהיה בעל דוד הקיטור, ולא התופש כאמור, אחראי להפרתן.

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
- (2) הוראות פרק ג', סימן א': מכוונות בדרך כלל, סימן ב': מבנה של מכוונות ומסחר בהן, סימן ד': משטחים, מדרגות וסולמות, סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה, וסימן ז': מכוונות הרמה;
- (3) הוראות פרק ג', סימנים י' ו"ד, לענין דודי קיטור;
- (4) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים;
- (5) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;
- (6) הוראות פרק ו', סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד, בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (7) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, וסימן ג': פנקס המפעל, הכל בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (8) הוראות פרק ז', סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;

תחולת הפקודה על
טעינת אניות, פריקתן
וציודן בפחם

תחולת הפקודה על
מחסנים

ת"ט תשל"ד-1974

(9) הוראות פרק ח': ביצוע;

(10) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

סימן ד': אניות

188. "בניית אניה, קיומה ותיקונה", בסימן זה – כל עבודה –

הגדרה

(1) בבניית אניה, בנייתה מחדש, תיקונה, כילולה מחדש, צביעתה וגימורה;

(2) בפירוק אניה;

(3) בהסרת אבנית של דוד קיטור באניה או בקילופו או בניקוי של דוד כאמור, לרבות תאי שריפה ותאי עשן של הדוד;

(4) בניקוי של מכלים לשמן דלק או של שיפוליים שבאניה;

(5) בניקוי מכלים או מחסנים באניה שהשתמשו בהם לאחרונה להובלת נפט גלמי או דלק נוזל אחר מכל סוג שהוא או כל חומר שנקבע כחומר מסוכן.

189. (א) בניית אניה, קיומה ותיקונה, המבוצעים בנמל או במספן, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב), ולענין ההוראות האמורות יראו את האניה כמפעל ואת הנוטל עליו את הפעולה כאמור יראו כתופשו של מפעל.

תחולת הפקודה על בניה ותיקון של אניות

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

(1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;

(2) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים;

(3) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;

(4) הוראות פרק ז', סימן ג': פנקס המפעל, סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;

(5) הוראות פרק ח': ביצוע;

(6) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

190. שום דבר האמור בפקודה זו לא יחול על בניית אניה, קיומה ותיקונה המבוצעים על ידי רב חובל או צוות של אניה או המבוצעים באניה כשהיא בהפלגת מבחן.

סייג לתחולה

סימן ח': בניה ובניה הנדסית

191. (א) בניה ובניה הנדסית המבוצעת דרך משלח-יד או עסק או לצורך עסק תעשייתי או מסחרי, לרבות השימוש בקו פסים או שלוחה שלו לבניה או לבניה הנדסית ולצרכיהן, וכן בניה שאינה תיקון או קיום בלבד אף אם אינה דרך משלח-יד או עסק – יחולו עליהן ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב), בהתאמות ובשינויים שנקבעו, כאילו המקום שבו בוצעו הפעולות האמורות הוא מפעל וכאילו מי שנטל עליו את ביצוען (להלן – המבצע) הוא תופשו של מפעל.

תחולת הפקודה על בניה ובניה הנדסית

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

(1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;

(2) הוראות פרק ב', סימן ה': נוחויות;

(3) הוראות פרק ג' סימן ו': שרשרות, חבלים ואבזרי הרמה, וסימן ז': מכונות הרמה;

(תיקון מס' 2)
תשנ"א-1981

(3א) הוראות פרק ג' סימנים י', י"א, י"ג, ו-י"ד, לענין מיתקני לחץ;

(4) הוראות פרק ד', סימן ו': תקנות לענין רווחה לעובדים;

(5) הוראות פרק ה', סימן ט': תקנות בטיחות ובריאות;

(תיקון מס' 2)
תשנ"א-1981

(6) הוראות פרק ז', סימן ב': תקצירים ותעודות, סימן ג': פנקס המפעל, סימן ד': חובותיהם של עובדים, וסימן ה': איסור ניכויים משכר;

(7) הוראות פרק ח': ביצוע;

(8) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

192. (א) המבצע בניה או בניה הנדסית שעליהן חלה פקודה זו ימציא למפקח האזורי לא יאוחר משבעה ימים לאחר התחלתן הודעה בכתב המציינת את הפרטים הבאים:

הודעה למפקח

- (1) שם המבצע ומען הדואר שלו;
 - (2) מקומה ומהותה של הבניה או הבניה ההנדסית;
 - (3) אם ישתמשו במנועים, ואם כן – באיזה סוג;
 - (4) פרטים אחרים שנקבעו.
- (ב) חובת ההודעה האמורה לא תחול כאשר יש למבצע יסוד סביר להניח שהבניה או הבניה ההנדסית תושלם תוך פחות מששה שבועות.
- (ג) המבצע בניה או בניה הנדסית במקום שכבר נעשת בו אותה שעה פעולה כאמור לא יידרש להמציא הודעה נוספת אם כבר ניתנה הודעה על הפעולה הנעשית.

193. (א) תקנות לפי סעיף 191(ב)(5) אין כוחן יפה לפגוע –

סייג לתקנות בטיחות בבניה הנדסית

- (1) בעיצובו של מבנה הנדסי;
- (2) בשימוש בשיטת ביצוע לבניה הנדסית שנקבעה על ידי מהנדס, ובלבד שהשיטה אינה מנוגדת לבטיחות המבנה או לבטיחות העובדים.
- (ב) "נקבע על ידי מהנדס", בסעיף זה – נקבע על ידי המהנדס היועץ או המהנדס הממונה על הבניה ההנדסית, במיפרט, בתכניות חתומות או בהוראות בכתב.

סימן ט': מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ בחצרים שאינם מפעל

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

194. (א) חצרים שאינם חלק ממפעל ומשתמשים בהם במעלית, בדרגנוע או במיתקן לחץ, יחולו עליהם ההוראות המנויות בסעיף קטן (ב) כאילו היו מפעל וכאילו היה האדם המשתמש בחצרים או תופש אותם למעשה תופש המפעל, אולם לענין ההוראות האמורות בפסקאות (3) ו-(4) יהיה בעל המעלית, הדרגנוע או מיתקן הלחץ, ולא התופש כאמור, אחראי להפרתן במידה שהן מתייחסות לדברים שבשליטתו.

תחולת הפקודה על מעליות, דרגנועים ומיתקני לחץ בחצרים שאינם מפעל (תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(ב) ואלה ההוראות החלות כאמור:

- (1) הוראות פרק א', סימן א': פרשנות;
- (2) הוראות פרק ג', סימן א': מכונות בדרך כלל, וסימן ב': מבנה של מכונות ומסחר בהן;
- (3) הוראות פרק ג', סימן ה': מעליות וסימן ה' 1: דרגנועים;
- (4) הוראות פרק ג', סימנים י', י"א, י"ג ו-י"ד, לענין מיתקני לחץ;
- (5) הוראות פרק ו', סימן א': חלק מבנין שהוא מפעל נפרד, בכפוף לשינויים שעשה השר בתקנות;
- (6) הוראות פרק ז', סימן ג': פנקס המפעל, וסימן ד': חובותיהם של עובדים;
- (7) הוראות פרק ח': ביצוע;
- (8) הוראות פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים.

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

פרק ז': שונות

סימן א': פתיחת מפעל

195. (א) לא יתחיל אדם לתפוש חצרים כמפעל ולא יתחיל להשתמש בחצרים כמפעל אלא אם נמסרה, לפחות עשרה ימים מראש, הודעה בכתב למפקח האזורי או אם התיר המפקח בכתב לתפוש או להשתמש כאמור לפני תום עשרת הימים.

הודעה על פתיחת מפעל או תפישתו

(ב) הועבר המפעל אל האדם מידי אחר ולא חל שינוי במהות פעולתו, רשאי האדם להתחיל לתפוש אותו לפני תום עשרה ימים למסירת ההודעה או אף לפני מסירת הודעה, ובלבד שתימסר תוך חודש לאחר ההעברה.

(ג) הודעה לפי סעיף זה תציין את שם התופש, מען המפעל, מהות המפעל וכל פרט נוסף

שנקבע.

סימן ב': תקצירים ותעודות

הצגת תקצירים ותעודות

196. (א) בכניסות הראשיות של מפעל, שדרכן נכנסים עובדים, יהיו מוצגות התעודות המנויות להלן, ואם נקבע טופס לתעודה – יוצג הטופס:

- (1) תקציר פקודה זו שנקבע;
 - (2) הודעה על מען לשכתו של המפקח האזורי;
 - (3) כל הודעה או תעודה שפקודה זו מחייבת להציג במפעל.
 - (ב) מפקח רשאי להורות שתעודה מן התעודות האמורות תוצג באותם המקומות במפעל שהוא יורה עליהם בין בנוסף להצגה בכניסות הראשיות ובין במקומה.
 - (ג) במפעל יוצגו תקציר שנקבע של כל התקנות החלות אותה שעה במפעל, או עותק מודפס של התקנות.
 - (ד) כל התעודות ועותקי התקנות האמורים – מקומם, אותיותיהם ושפתם, עברית או ערבית, יהיו כך שהעובדים במפעל יוכלו לקרוא אותם בקלות.
 - (ה) לגבי בניה ובניה הנדסית יראו את ההוראות המחייבות להציג במפעל תקציר של פקודה זו או של תקנות או עותק מודפס של תקנות, כפי שנקבע, כאילו נתמלאו, אם התקציר או התקנות האמורים מוצגים בכל חצר, סדנה ומשרד של המבצע, שבהם מבקרים העובדים אצלו באותן פעולות, ובמצב שיוכלו לקרוא אותם בקלות.
197. תופש המפעל יתן עותק מודפס של כל התקנות החלות אותה שעה במפעל לכל אדם שהן נוגעות לו, אם ביקש זאת.

מסירת עותק התקנות

סימן ג': פנקס המפעל

198. (א) למפעל ינוהל פנקס בטופס שנקבע, בעברית או בערבית, וייעשו בו אלה:

פנקס המפעל

- (1) יירשמו הפרטים שנקבעו בנוגע לסידור וצביעה במפעל;
- (2) יירשמו הפרטים שנקבעו בנוגע לכל תאונה או מחלת מקצוע שאירעו במפעל ויש חובה להודיע עליהן למפקח האזורי בהתאם לפקודת התאונות ומחלות המקצוע (הודעה), 1945;
- (3) יירשמו פרטים המראים כל פטור שניתן למפעל ותופש המפעל פועל בהסתמך עליו;
- (4) יצורפו התסקירים והתעודות שיש לצרפם אליו לפי הוראה אחרת של פקודה זו ויירשמו הפרטים שלפי הוראה כאמור יש לרשום אותם בו;
- (5) ענינים אחרים שנקבעו.

(ב) פנקס המפעל יוחזק בתוך המפעל או במקום מחוץ למפעל שאושר לכך על ידי המפקח האזורי, ולענין בניה ובניה הנדסית מותר להחזיקו במשרדו של המבצע.

199. (א) לענין רציף, מיגשה, מספן, מחסן, בניה ובניה הנדסית, כל אדם שרואים אותו כתופש של מפעל חייב לנהל פנקס מפעל ביחס לעובדים אצלו ולענין הוראות פקודה זו שעליו למלא לפי סעיפים 185, 187 או 191.

פנקס מפעל למקומות הנחשבים כמפעל

(ב) חצרים שבהם נמצאים בשימוש מעלית, דרגנוע או מיתקן לחץ, כל אדם המשתמש בהם או תופש אותם למעשה חייב לנהל פנקס מפעל לענין הוראות פקודה זו שעליו למלא לפי סעיף 194.

(תיקון מס' 6)
תשס"ה-2005

(ג) פנקס מפעל המנוהל בהתאם לסעיף זה יירשמו בו פרטים ויצורפו אליו תסקירים מן האמורים בסעיף 198 השייכים לענין ושצוינו בהוראות שבגוף הפנקס.

200. פנקס המפעל וכל פנקס או רשומה אחרים המנוהלים לפי פקודה זו יש לשמורם ולהחזיקם פתוחים לעיון מפקח במשך שנתיים לפחות, או תקופה אחרת שנקבעה לסוג או להגדר פלוני של פנקס או רשומה, מיום הרישום האחרון בהם.

שמירת פנקסים ורשומות

סימן ד': חובותיהם של עובדים

201. הוראות סימן זה יחייבו כל עובד במפעל או במקום אחר שעליו חלות הוראות פקודה זו. תחולה
202. עובד לא יעשה במזיד ובלי סיבה סבירה דבר העלול לסכן את עצמו או את זולתו. איסור מעשה העלול לסכן
203. עובד לא יפגע ולא ישתמש לרעה במזיד בכל אמצעי, התקן, נוחות או דבר אחר שסופקו או הותקנו לפי פקודה זו להבטחת בריאותם, בטיחותם או רווחתם של העובדים. איסור לפגוע בהתקנים
204. סופק או הותקן לשימוש של עובד, לפי פקודה זו, אמצעי או התקן להבטחת בריאותו או בטיחותו, חובה עליו להשתמש בהם. חובה להשתמש בהתקנים

סימן ה': איסור ניכויים משכר

205. דבר שתופש מפעל חייב לעשותו, לספקו או להתקינו לפי פקודה זו, לא ינכה בשל כך מתשלום שהתחייב לשלם לעובד ולא יקבל מעובד תשלום בשל כך ולא יניח לאדם העובד אצלו לקבל מעובד תשלום כאמור, אלא אם יש לפי פקודה זו הוראה מפורשת אחרת בענין זה. איסור ניכויים משכר

סימן ו': מצרכים שייבואם אסור

206. אסור לייבא גפרורים שנעשו בחומר המכונה כרגיל בשם זרחן לבן או זרחן צהוב. גפרורים בזרחן
207. נאסר בתקנות לפי פקודה זו שימוש בחומר פלוני או ביצוע תהליך פלוני, רשאי השר לאסור בתקנות את ייבואם של מצרכים שהחומר או התהליך שימש בייצורם. מצרכים מחמרים האסורים בשימוש
208. לא ימכור אדם, לא יציע ולא יציג למכירה ולא יחזיק לשם מכירה מצרך שייבואו נאסר בסימן זה או לפיו. מסחר במצרך שייבואו אסור

פרק ח': ביצוע

209. למפקח יהיו הסמכויות המנויות להלן וכל סמכות אחרת הדרושה לביצוע פקודה זו: סמכויות מפקח
- (1) להיכנס ולעשות בקורת ובדיקות ביום או בלילה, במפעל או בכל חלק ממנו, אם יש לו סיבה סבירה להניח שאדם עובד בהם;
- (2) להיכנס ולעשות בקורת ובדיקות ביום –
- (א) בכל מקום שיש לו סיבה סבירה להניח שהוא מפעל;
- (ב) בכל חלק של בנין שמפעל נמצא בו, אם יש לו סיבה סבירה להניח ששם נמצאים בשימוש או מוחסנים חמרים דליקים ביותר או נפיצים;
- (3) להביא עמו שוטר, אם יש לו סיבה סבירה לחשוש להפרעה רצינית בביצוע תפקידו;
- (4) לדרוש להציג לפניו פנקסים, הודעות ותעודות המנוהלים או מוחזקים לפי פקודה זו, לעיין בהם, לבדקם ולהעתיק מהם;
- (5) לעשות חקירה ובדיקה ככל הדרוש כדי לוודא אם נתמלאו הוראות פקודה זו לגבי מפעל ולגבי כל העובד בו;
- (6) לדרוש מכל אדם שהוא מוצא במפעל את הידיעות שיש בידו ליתן בדבר זהותו של תופש המפעל;
- (7) לחקור, לענינים שלפי פקודה זו, בין לבדו ובין בפני אדם אחר, כפי שיראה לנכון, כל אדם שהוא מוצא במפעל או אדם שיש לו סיבה סבירה להניח שהוא עובד במפעל או שהיה עובד בו תוך שלושת החדשים שקדמו לחקירה, ולדרוש ממנו להיחקר כאמור ולחתום על הצהרה בדבר אמיתות הדברים שעליהם הוא נחקר; אולם לא יידרש אדם לפי הוראה זו להשיב על שאלה או לתת עדות העלולה להפלילו.
210. (א) מפקח שהוא רופא רשאי לבצע בדיקות רפואיות הדרושות לענין תפקידיו לפי פקודה זו. סמכות לענינים רפואיים (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974 (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974
- (ב) כל מפקח רשאי להביא עמו למפעל רופא לשם ייעוץ בענינים רפואיים.
211. (א) מפקח רשאי בכל עת ליטול לאנליזה דוגמאות מספיקות של החמרים המפורשים נטילת דוגמאות לאנליזה

להלן, ובלבד שהודיע על כך תחילה לתופש המפעל או – אם אין להשיגו בנקל – למנהל עבודה או לאדם אחראי אחר במפעל (להלן בסעיף זה – התופש או שלוחו):

(1) חומר שבשימוש או המיועד לשימוש במפעל, המעלה על דעתו חשד של הפרת תקנה לפי פרק ה' או העלול לדעתו לגרום חבלת גוף לעובדים;

(2) חומר שבשימוש בייצור גפרורים או שעורבב לשימוש כאמור.

(ב) בשעת נטילת דוגמה רשאי התופש או שלוחו, לאחר שהמציא את ההתקנים הנחוצים, לדרוש מהמפקח שיחלק את הדוגמה לשלוש מנות, יסמן ויחתום או יקשור במהודק כל אחת מהן לפי מהותה, ויעשה בהן כך:

(1) ימסור מנה אחת לתופש או לשלוחו;

(2) ישמור מנה אחת להשוואה בעתיד;

(3) יגיש מנה אחת לעושה האנליזה.

(ג) אנליזה לפי סעיף זה תיעשה בידי מי ששר העבודה הסמיך אותו לכך, אולם לגבי מפעל שבמערכת הבטחון היא תיעשה בידי אדם שאישר לכך שר הבטחון או בידי מי שאותו אדם הסמיכו לכך.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ד) תעודה הנחזית כתעודה שניתנה על ידי מי שהוסמך או אושר לפי סעיף קטן (ג) בדבר תוצאת אנליזה לפי סעיף זה, תהיה קבילה בכל משפט לפי פקודה זו לראיה על הדברים האמורים בה, אולם כל צד רשאי לדרוש שמי שעשה את האנליזה ייקרא להעיד.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ה) לא יפרסם אדם את תוצאותיה של אנליזה שנעשתה לפי סעיף זה, ולא יגלה אותן לאדם שאינו מוסמך לקבלן.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

(ו) מפקח רשאי ליטול דוגמה של חומר גלמי, או של חומר או חפץ מעובדים, לאחר שהודיע על כך לתופש או לשלוחו, וכן רשאי הוא לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה או תהליך עבודה; אולם שר הבטחון או אדם שאישר לכך רשאי לאסור נטילת דוגמה או צילום כאמור אם ראו מניעה לכך מטעמי בטחון.

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

212. תופש מפעל, שלוחו ועובדיו יספקו את האמצעים שדרש מפקח כנחוצים לאפשר כניסה, בקורת, בדיקה, חקירה, נטילת דוגמאות או פעולה אחרת לשם שימוש בסמכויותיו לפי פקודה זו לגבי אותו מפעל.

החובה להמציא
אמצעים לבקורת

213. תופשו של מפעל ישלח למפקח נסחים מפנקס המפעל כפי שדרש המפקח לביצוע תפקידיו לפי פקודה זו.

החובה להמציא נסח
מפנקס המפעל

214. לכל מפקח תינתן תעודת מינוי ובשעת ביקורו במפעל או במקום שחלה עליו הוראה מהוראות פקודה זו יראה את תעודת המינוי, אם נדרש לכך, לתופש המפעל או לאדם אחר שיש לו תפקיד ניהולי אחראי במפעל.

תעודת מינוי של
מפקח

215. תעודה לפי פקודה זו או לענינה, שניתנה מאת השר, המפקח הראשי או מפקח אזורי, יכול שתיתן לזמן מוגבל או ללא הגבלת זמן, והרשות שנתנה אותה רשאית לשנותה או לבטלה.

מתן תעודות

216. תקנה לפי פקודה זו יכול שתהיה לזמן מוגבל או ללא הגבלת זמן ויכול שתהיה בכפוף לתנאים כפי שהמתקין יראה לנכון, ויכול שתכלול הוראות משלימות והוראות גרר ככל שייראה דרוש לביצועה.

התקנת תקנות

217. (א) תעודה שיש חובה או רשות להמציאה לפי פקודה זו יכול שתומצא –

המצאת תעודות
ומשלוחן

(1) לאדם פלוני – במסירתה לידו, או בהשאתה במקום מגוריו או בשליחתה לשם בדואר;

(2) לפירמה שעליה חלה פקודת השותפויות – במסירתה לשותף של הפירמה, או בהשאתה במשרד הפירמה או בשליחתה לשם בדואר;

(3) לבעל או לתופש של מפעל, אף אם היו חברה שחלה עליה פקודת החברות או אגודה שיתופית שחלה עליה פקודת האגודות השיתופיות – בדרך כאמור בפסקאות (1) או (2), או במסירת התעודה או העתק נכון ממנה לאדם במפעל שגילו, לפי הנראה, איננו למטה משש עשרה.

(ב) תעודה שיש להמציאה לתופש של מפעל יכול שימנענו אותה אל "תופש המפעל", לפי המען המתאים למסירה למפעל בדואר, בלי שם או תיאור נוספים.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו, בתיאומים המחייבים, על תעודה שלפי פקודה זו יש חובה או רשות לשלחה לאדם, לפירמה, לבעל או לתופש.

218. אם לפי פקודה זו נקבע אדם כאחראי במקום התופש או הבעל של מפעל, תהא החובה או הרשות, לפי הענין, להמציא לו כל הודעה שיש חובה או רשות בפקודה זו או לפיה להמציא אותה לתופש או לבעל.

המצאת הודעות לאדם שבמקום התופש

פרק ט': עבירות, עונשין והליכים משפטיים

סימן א': האחראים

219. (א) על כל הפרה, במפעל או בקשר למפעל, של הוראות פקודה זו או תקנה לפיה, יהיה תופש המפעל, – או בעל המפעל, אם האחראיות להפרה מוטלת עליו בפקודה זו או לפיה – אשם בעבירה, בכפוף לנאמר להלן.

עבירות התופש או הבעל

(ב) תופש מפעל הפועל בהסתמך על פטור מיוחד שניתן בפקודה זו או לפיה ואינו מקיים את התנאים המצורפים לפטור, יראו אותו כמפר הוראות פקודה זו.

220. היתה במפעל מכונה המונעת בכוח מיכאני שבעלה או שוכרה איננו תופש המפעל, יראו את הבעל או השוכר כאילו היה תופש המפעל לענין עבירה לפי פקודה זו שנעברה לגבי אדם שהוא עובד של הבעל או של השוכר או מקבל מהם גמול והוא עסוק ליד מכונה כאמור או בקרבתה או בקשר אליה.

בעל מכונה במקום התופש

221. אם מעשה או מחדל שתופש מפעל או בעלו אחראי להם לפי פקודה זו הם לאמיתו של דבר מעשה או מחדל של שלוח, עובד, פועל או אדם אחר, יהיה דינו כדין התופש או הבעל, הכל לפי הענין.

העברין למעשה

222. חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר שעברו אחת העבירות לפי פקודה זו, רואים כאחראי לעבירה גם כל מנהל, שותף או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, ואפשר להביאו לדין כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ונקט אמצעים סבירים למניעת העבירה.

אחריות מנהל תאגיד או שותף (תיקון מס' 3) תשמ"ב-1982

223. עובד שהפר את הוראות פרק ז', סימן ד', או כל אדם שהפר תקנה לפי פקודה זו המטילה עליו במפורש חובה פלונית – הוא יהיה אשם בעבירה, ותופש המפעל או בעל המפעל לא יהיו אשמים בה אלא אם הוכח שלא נקטו אמצעים סבירים למניעת ההפרה.

עבירות עובדים ואחרים

224. עבדו בני אדם במפעל שלא בהתאם להוראות פקודה זו או תקנה לפיה, יראו את הדבר כאילו היתה הפרת הוראה לגבי כל עובד לחוד.

הפרה נפרדת לגבי כל עובד (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974

סימן ב': עבירות ועונשין

225. בכפוף לנאמר להלן בפקודה זו, העובר עבירה לפי פקודה זו שלא נקבע לה עונש במפורש, דינו – מאסר ששה חדשים או קנס 10,000 שקלים, ומאסר נוסף ארבעה עשר ימים או קנס נוסף 600 שקלים לכל יום שבו נמשכת העבירה, ובעבירה שהיתה עשויה לגרום מוות או חבלת גוף, דינו – מאסר שנה או קנס 20,000 שקלים, ומאסר נוסף ארבעה עשר ימים או קנס נוסף 600 שקלים לכל יום שבו נמשכת העבירה; אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מאחריות לפי דין אחר.

עונש כשלא נקבע במפורש (תיקון מס' 1) תשל"ד-1974 (תיקון מס' 2) תשמ"א-1981

226. (א) הורשע תופש מפעל או בעל מפעל בשל עבירה לפי פקודה זו שאינה עבירה לפי סעיפים 235 או 236, רשאי בית המשפט, בנוסף להטלת העונש או במקומה, לצוות עליו לנקוט אמצעים שיפורטו בצו, תוך הזמן שפורש בו, לתיקון הענינים אשר לגביהם אירעה ההפרה, ורשאי הוא, לפי בקשה, להאריך את הזמן.

צו לתיקונים

(ב) ניתן הצו, לא יהיה התופש או הבעל אחראי לפי פקודה זו להמשכת ההפרה בתוך הזמן שפירש בית המשפט.

- (ג) תופש או בעל שלא ביצע צו לתיקונים תוך הזמן שפורש או הוארך כאמור, דינו – קנס 500 לירות או מאסר שבעה ימים בעד כל יום שבו נמשכת הפרת הצו אחרי הזמן שפורש או הוארך כאמור. (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
227. המפר את הוראות סעיף 46 או הוראות תקנות לפי סעיף 47, דינו – קנס 10,000 לירות או מאסר שישה חדשים. מסחר אסור (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
228. בודק דוודים מוסמך או בודק מוסמך שלא שלח עותק של תסקיר למפקח האזורי בנסיבות שבהן נדרש לעשות כן לפי סעיף 119א יאשם בעבירה. אי-משלוח תסקיר למפקח אזורי (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
229. בודק דוודים מוסמך או בודק מוסמך שעשה בדיקה שלא ביסודיות הנדרשת לפי הוראות פרק ג' או שערך תסקיר לקוי בפרט חיוני, דינו – קנס 2,000 לירות או מאסר שלושה חדשים, ואם ערך תסקיר כוזב ביודעין, דינו – קנס 10,000 לירות או מאסר שנה. עריכת בדיקה או תסקיר שלא כראוי (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
230. השתמשו במפעל שאין לו מימלטים נאותים ומספיקים מדליקה, או השתמשו במפעל או בחלק ממפעל בניגוד לצו מימלטים, דין התופש – קנס 5,000 לירות או מאסר שלושה חדשים, וקנס נוסף 300 לירות או מאסר נוסף שבעה ימים לכל יום שבו נמשכת העבירה. שימוש במפעל ללא מימלטים מדליקה או בניגוד לצו מימלטים (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
231. המפר את הוראות סעיף 195, דינו – קנס 1,500 לירות וקנס נוסף 150 לירות בעד כל יום שבו נמשכת העבירה. תפישת מפעל בלא הודעה (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
232. המוריד או המקלקל תקציר, הודעה, טופס תקנות או כל תעודה אחרת שהוצגה לפי פקודה זו או הפוגע בהם, דינו – קנס 500 לירות או חודש מאסר. פגיעה בתעודה מוצגת (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
233. המפר את הוראות סעיף 208 יאשם בעבירה וכל מצרך שנעברה בו העבירה והוא ברשותו יחולט; מצרך שחולט כאמור יושמד או יטופל בו בדרך אחרת כפי שבית המשפט יראה לנכון. מסחר במצרך שייבוא אסור
234. המפר את הוראות סעיף 211(ה), דינו – קנס 5,000 לירות או מאסר שלושה חדשים. גילוי תוצאות אנליזה (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
235. (א) העושה אחת מאלה, דינו – מאסר שלושה חדשים ובכל הרשעה נוספת לפי סעיף זה תוך שנתיים מן ההרשעה האחרונה בשל אותה עבירה, דינו – מאסר ששה חדשים: הפרעה למפקח (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974) (תיקון מס' 2 תשל"א-1981)
- (1) מפריע למפקח או מעכב אותו מהשתמש כראוי בסמכות שהוענקה לו בפקודה זו או לפיה;
- (2) מסרב להשיב או משיב תשובה כוזבת, בחקירה שהותרה בפקודה זו או לפיה;
- (3) אינו מציג פנקס או תעודה שנדרש להציגם בפקודה זו או לפיה;
- (4) מסתיר או מונע, או מנסה להסתיר או למנוע, אדם מהתייצב לפני מפקח או מהחקר על ידיו.
- (ב) נעברה במפעל עבירה לפי סעיף קטן (א) על ידי אדם שאיננו תופש המפעל, גם התופש יהיה אשם בה, אלא אם הוכיח שלא ידע על העבירה או שנקט בכל האמצעים הסבירים כדי למנעה. (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
236. (א) העושה אחת מאלה, דינו, בלי לפגוע בכל הוראה ענשית אחרת – קנס 10,000 לירות או מאסר ששה חדשים: זיוף ומרמה (תיקון מס' 1 תשל"ד-1974)
- (1) מזייף תעודה הדרושה בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
- (2) נותן תעודה כאמור או חותם עליה בידעו שהיא כוזבת בפרט חשוב;
- (3) מפיץ ביודעין תעודה כאמור כשהיא מזוייפת או כוזבת כאמור, או משתמש בה;
- (4) מפיץ ביודעין תעודה כאמור כאילו היא חלה על אדם פלוני כשאינה חלה כן, או משתמש בה כאמור;
- (5) מתחזה כאדם הנזכר בתעודה כאמור;
- (6) מתיימר בכוזב להיות מפקח;

- (7) מעלים עין במזיד מאחת העבירות המנויות בפסקאות (1) עד (6);
 (8) רושם במזיד רישום כוזב בפנקס, בהודעה או בתעודה שניהולם, הצגתם, המצאתם או שליחותם דרושים בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
 (9) מצהיר או חותם במזיד הצהרה כוזבת שנדרש ליתן בפקודה זו או בתקנה לפיה או לענין;
 (10) משתמש ביודעין ברישום כוזב או בהצהרה כוזבת כאמור.

(ב) בסעיף זה "תעודה" – לרבות תסקיר.

237. (א) נעברה עבירה לפי פקודה זו על ידי שלא נעשתה בדיקה, לא נרשם או צורף תסקיר או לא נעשתה פעולה אחרת, בשעה או תוך הזמן שפורשו בפקודה זו או בתקנה לפיה, יראו את העבירה כנמשכת כל עוד לא נעשתה הפעולה כאמור.

(ב) כדי להסיר ספק נאמר בזה, כי לענין עבירה נמשכת על הוראה מהוראות פקודה זו –

- (1) התחלה חדשה של העבירה כאמור, לאחר הפסקתה, היא עבירה חדשה;
 (2) מותר להגיש תביעה ולהרשיע ולהעניש את הנאשם מזמן לזמן על כל חלק של התקופה שבה נמשכת העבירה, ובלבד שלא הורשע ולא נענש על חלק זה של התקופה קודם לכן בשל אותה עבירה.

סימן ג': הליכים משפטיים

238. באישום לפי פקודה זו די לטעון שהמפעל הוא מפעל כמשמעותו בפקודה זו ולציין את שמו של הנחזה כתופש המפעל.

239. הוראות סעיף 217 יחולו על ההמצאה והמשלוח של הזמנה לדין ושל צו בית המשפט שיש חובה או רשות להמציאם או לשלחם לפי פקודה זו.

240. אם לפי פקודה זו נקבע אדם כאחראי במקום התופש או הבעל של מפעל, יחולו הוראות סעיף 218 על ההמצאה של הזמנה לדין או צו בית המשפט אליו ועל נקיטת הליך כלפיו.

241. אם בפקודה זו או לפיה נדרש רישום בפנקס המפעל או בפנקס אחר או ברשומה אחרת – יהא הרישום שנעשה על ידי תופשו של מפעל או מטעמו קביל כראיה נגדו על העובדות שצויינו בו; והעובדה שלא נעשה רישום שנדרש כאמור, בדבר קיום הוראה מהוראות פקודה זו או תקנה לפיה, תשמש ראיה שאותה הוראה לא קויימה.

242. (א) אדם הנמצא במפעל שעה שנעשית עבודה או כשהמכונות בתנועה – למעט זמן הפסקות לארוחות או למנוחה – יראו אותו לענין פקודה זו כמי שעובד אותה שעה במפעל כל עוד לא הוכח היפוכו.

(ב) סעיף זה לא יחול על מפעל אשר בו העובדים היחידים הם בני משפחה אחת הגרים שם.

243. (א) תופש מפעל או בעל מפעל שהואשם בעבירה לפי פקודה זו זכאי לדרוש שאדם אחר, שאותו הוא מאשים כעביריין למעשה, יובא לפני בית המשפט בזמן שנקבע לשמיעת אישומו, ובלבד שיעשה שתי אלה:

- (1) יגיש אישום כדין נגד האדם האחר;
 (2) יתן לתובע הודעה מוקדמת לא פחות משלושה ימים על כוונתו לעשות כן.
 (ב) התובע יהיה זכאי לחקור חקירה שכנגד את התופש או הבעל אם הוא מוסר עדות, או כל עד שהזמין לתמיכת האישום שהגיש, ולהביא ראיות מפריכות.
 (ג) אם לאחר שהוכח ביצוע העבירה הוכיח התופש או הבעל להנחת דעתו של בית המשפט שתי אלה:
 (1) הוא שקד כראוי על הפעלת ההוראות של פקודה זו ושל כל תקנה לפיה השייכת לענין;
 (2) אדם אחר כאמור בסעיף קטן (א) ביצע את העבירה הנדונה בלי הסכמה, העלמת

(תיקון מס' 1)
 תשל"ד-1974
 הוראות בדבר עבירות
 נמשכות

צורת האישום

המצאה ומשלוח של
 הזמנה לדין וצו בית
 המשפט

הליכים כלפי אדם
 שבמקום התופש

רישום בפנקס כראיה

אדם במפעל ייראה
 כעובד בו

אישום העביריין
 למעשה ודינו

עין או מחדל זדוני מצד התופש או הבעל, –
התופש והבעל לא יהיו אשמים בעבירה, אלא אותו אדם יורשע בה, ובית המשפט רשאי, לפי שיקול דעתו, לחייבו בתשלום ההוצאות הכרוכות במשפט.

(ד) אם בשעת גילוי עבירה הובררו להנחת דעתו של מפקח ארבע אלה:

(1) התופש או הבעל של המפעל שקד כראוי על הפעלת ההוראות של פקודה זו ושל כל תקנה לפיה השייכת לענין;

(2) מי הוא האדם שעבר את העבירה;

(3) העבירה נעברה בלי הסכמה, העלמת עין או מחדל זדוני של התופש או הבעל;

(4) העבירה נעברה תוך הפרת הוראותיו של התופש או הבעל, –

ייתבע לדין האדם שלפי דעת המפקח הוא העבריין למעשה, בלי שייתבע התופש או הבעל תחילה.

244. (בוטל).

(תיקון מס' 1)
תשל"ד-1974

245. (א) חצרים שהושכרו כולם או מקצתם כמפעל, ושינויי מבנה או שינויים אחרים דרושים בהם למילוי הוראה של פקודה זו או של תקנה או דרישה לפיה, רשאי הבעל או התופש לפנות לבית המשפט המחוזי ולטעון, לפי הענין, טענה מטענות אלה:

(1) כי לרגל הסכם שביניהם נמנע ממנו לבצע את השינויים;

(2) כי יש לחייב את שכנגדו בהוצאות הכרוכות בשינויים, כולן או מקצן.

(ב) בית המשפט, לאחר ששמע את בעלי הדין ואת העדים שירצו להזמין, רשאי ליתן, כפי שיראה צודק וישר בנסיבות המקרה –

(1) לענין טענה לפי סעיף קטן (א)(1) – צו המבטל או המשנה את תנאי ההסכם;

(2) לענין טענה לפי סעיף קטן (א)(2) – צו בדבר ההוצאות או חלוקתן, בהתחשב עם תנאי הסכם שביניהם, ולחלופין, לפי בקשת אחד מהם, לשים קץ לשכירות.

פרק י': כללי

246. הוראות פקודה זו באות להוסיף על הוראותיו של כל חוק אחר ולא להחליפן או לגרוע מהן, זולת אם יש הוראה אחרת מפורשת.

247. השר ממונה על ביצוע פקודה זו.

248. תחילתו של נוסח חדש זה ביום א' בניסן תשל"א (27 במרס 1971).

שמירת דינים

ביצוע

תחילה

התוספת

(סעיף 164)

הוראות בדבר לחות בתהליכי טקסטיל

סימן א': ציוד

1. בחדר שבו מעלים לחות מלאכותית יותקנו ויקיימו שני מדי-לחות הממלאים את הדרישות שקבע השר בצו בדבר מבנם וקיומם; אחד ייקבע במרכזו של החדר ואחד בצדו או במקום ובמצב שמפקח הורה עליו או אישר אותו, ובלבד שיהיו נראים ברורות לעובדים.

שני מדי-לחות

2. המפקח הראשי רשאי בתעודה להורות לגבי מפעל או חדר שבו, כי די בהתקנתו וקיומו של מדי-לחות אחד במקום שנים והוא ייקבע במקום ובמצב שיוורה עליו מפקח.

פטור

3. סמוך לכל מדי-לחות יהיו תלויים טופס שנקבע לרישום המקראים ולוח לחות כזה:

לוח לחות וטופס לרישום

לוח לחות

4. (א) מדי-לחות ייקרא בכל אחד מזמנים אלה בכל יום שבו בני אדם עובדים בחדר:

קריאת מדי-לחות

(1) אם עובדים בבוקר – בין השעות 10.00-11.00;

(2) אם עובדים אחרי הצהריים – בין השעות 15.00-16.00;

(3) אם עובדים לפני 06.00 או אחרי 20.00 – בזמנים אחרים שיוורה עליהם המפקח האזורי.

(ב) קריאת מדי הלחות ורישום המקראים בטופס לרישום ייעשו על ידי אדם שמינה לכך תופש המפעל.

(ג) טפסים לרישום, לאחר הרישום האחרון בהם, יישמרו במפעל לעיון.

5. הרישומים שבטופס לרישום יהיו ראייה לכאורה ללחות האטמוספירה ולמידת החום בחדר. הרישומים ראייה

סימן ב': הגבלת לחות

6. לא תועלה לחות מלאכותית בחדר באחת הנסיבות האלה: הגבלת לחות

(1) המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת עלה על 22.5 מעלות צלסיוס;

(2) בחדר שטווים בו כותנה, או טווים מרינו או קשמיר בתהליך הצרפתי או היבש, או טווים או סורקים צמר באותו תהליך – עלה המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת על 26.5 מעלות צלסיוס;

(3) ההפרש בין המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת לבין המקרא של המדחום בעל הגולה היבשה הוא פחות מההפרש שצויין בלוח הלחות.

7. (א) בהעלאת לחות מלאכותית לא ישתמשו במים העלולים לגרום נזק לבריאות העובדים או לגרום לצחנה מזיקה או מטרידה. אין להשתמש במים מזיקים

(ב) לענין סעיף קטן (א) יראו מים כעלולים לגרום נזק לבריאות העובדים אם הם סופגים מתמיסה חומצנית של פרמנגנט האשלגן יותר משבעה מיליגרמים של חמצן לליטר מים תוך ארבע שעות בחום של 15.5 מעלות צלסיוס.

8. אם מתכוונים שהלחות האטמוספירית בחדר מסויים לא תהיה גדולה מלחות שיש בה הפרש של 2.2 מעלות צלסיוס לפחות בין המקרא של המדחום בעל הגולה המורטבת לבין המקרא של המדחום בעל הגולה היבשה, ונמסרה הודעה על כך למפקח האזורי בדרך שנקבעה – הוראות תוספת זו לענין קריאת מדי-לחות וטפסים לרישום לא יחולו אותו חדר כל זמן שמקויים לפחות אותו הפרש והעתק של הודעה כאמור מוצג בחדר. הגבלת לחות לפי שיטה מיוחדת

יעקב ש' שפירא
שר המשפטים

לוח השוואה

מונחים המשמשים בלוח זה

א	בית כסא מעל בור	privy
אָבְזֵר fitting, attachment, accessory	במזיד	wilfully
אבזר הרמה	ג	lifting tackle
אדים	גִּדְרָה	close, curtilage, enclosure
אֶנְרֵר vent	גִּלְגָּל	shaft
אחיזת יד	גִּלְגָּל	pulley
אֶנְקוּל hooking	גִּלְגָּל	pulley block
אֶפְלֵל corrode	גלילה	lapping
ב	גִּמְרֵר	finish
בּוֹרֵר pit, vat	גשר	bridge, viaduct

manhole	פְּנֵת איש	ד	
handhole	פְּנֵת יד	דוכן platform	
refit	כִּלְל מחדש	דפסות אבן lithography	
crab, winch, gin wheel, teagle	פְּנֵת crab, winch, gin wheel, teagle	דפסות בִּלְט letter-press	
ל		דפסות שְׁקע photogravure	
bolt	לולב	ה	
varnish, lacquer	לִפְחֵה varnish, lacquer	הלחמה קשה brazing	
מ		הלחמה רכה soldering	
reservoir	מאגר	הסרת אבנית scaling	
handhold	מִצָּחֵה handhold	השלים make up, v.	
dock (dry or floating)	מבדוק	השנה (חשמל) transform	
steam pressure gauge	מִדַּ לַחַץ קיטור	התאמה adjustment	
gangway	מִדְרָגָת מעבר	התקן device, appliance	
aqueduct	מוביל מים	התקן provide	
stock bar	מוט גָּלֶם	ז	
outlet, exit	מוצא	זרוע (בעגורן) jib	
pier	מִזְחָה pier	זרוע (בעגורן) דיג	
jetty	מזח עגינה	ח	
joint, coupling	מִחְבֵּר joint, coupling	חוסך (בדוד קיטור) economiser	
indicator	מַחְנִיחַ indicator	חידוש מילוי מְשָׁקִים repointing	
wharf	מִיָּגְשָׁה wharf	חִפְּזַף baffle	
vessel, tank	מִכָּל vessel, tank	חצה ושוב traverse	
blow-off vessel	מִכָּל ניקוז	חצרים לשכירות tenement	
steam container	מִכָּל קיטור	factory	
escape, means of escape	ממלט	כ	
works	מיתקנים	כָּבֵשׁ gangway	
toolsetter	מכוון-מכונת-כלים	כוון adjust, set up	
		כוש spindle	

עוסק, עסוק person working	מכוון guide
עיקה sump	מכונות machinery
עיצוב design	מכשיר apparatus
עשוי במשיכה solid drawn	מכשיר עיתוק striking gear
□	ממיר (חשמל) converter
□ יר מעלית liftway, hoistway	ממסרת transmission machinery
□ קק נתיך fusible plug	מסביב ל... precincts of
□ תח שבקיר teagle opening	מסוכך ancased
צ	מסוע עילי (מכונת הרמה) runway
צוהר skylight	מספן (wet) dock
צור flint	מספנה (for shipbuilding) yard
צחנה מזיקה או מטרידה effluvia	מעבר לאדים flue
צינור הרקה blow-off pipe	מענב sling
צחח slate	מענב רב-על multiple sling
צורות gravel	מעלית lift, hoist
ק	מעקה hand-rail
קבועות fixtures	מקרא reading
קיים maintain	מראה מללס מים water gauge
קילוף scurfing	מרכב carriage
קירוי (של חדר) top (of room)	משולב interlocking
קפל, v. plait	משחן superheater
ר	משנק choke
רובד landing	מתג, v. switch
רווחה welfare	נ
רפה anneal	נחה ostensible, purporting
רצועת הנעת driving belt	נחשון coil
רציף quay	נחן stationary
ש	נחן extract
שדר (הודעות ותשדורות) transmit	ס
שחם granite	ספבת שיניים pinion
שיפולים bilges	סביבול swivel
ת	סגיר shackle
תא (במעלית) cage (of lift)	סיגים slag
תא אש ותא שרי boiler-furnace	ספק provide
תעלה עליונה (של גלגל מים) head	ע
race	עובד person employed

תעלה תחתונה (של גלגל מים) tail

race

תעודה certificate, document

תקציר abstract

תשדורות communications

תשלובת גלגלים gearing

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי סיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי סיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)